

MAGYAR LAPO

3 lei

Tarja postalá plátitá in nuri
aprobárit Dir. Gen. PTT N

T. „Otthon” Írók és Hírlapírók Köre
GARIA BUDAPEST

Főszerkesztő
és a szerkesztésért felelős:
dr Paál Árpád

KERESZTÉNY POLITIKAI NAPILAP
VI. évfolyam, 198 (1640) szám * Szombat, 1937 október 2

Főmunkatárs:
dr Gyárfás Elemér

Középiskolai tanároknak és tanulóknak tilos a politizálás

Nagyfontosságú rendeletek az egyetemi év megnyitása
alkalmából

Bucuresti. Saját tud. A nemzeti nevelésügyi minisztérium rendeletet bocsátott ki, amelyben megtiltja a középiskolai tanárok és tanulók számára a politizálást. Megtiltja azért, mert — úgymond — súlyos veszedelmeket rejt magában és már eddig is nagy károkat okozott a nemzeti nevelés ügyének a középiskolákban dúló politikai agitáció.

Nistor miniszter rendeletéhez a „Dimineata” a következő megjegyzéseket fűzi:

Ha nem tudnánk, mi történik, ha nem lennének értesülve az uszításokról, amelyeknek a növendékek az iskolában ki vannak téve, akkor meglepne minket Nistor miniszter rendelete. Sajnos, tudnunk kell, hogy a növendékek politizálnak. Tudnunk kell, hogy vannak politikai szervezetek és emberek, akik a gyermekeket és a serdülő ifjúságot használják fel minősíthetetlen céljaik elérésére. Fiatal kezeket fegyvereztek fel, zsenge lelkeket uszítottak gyűlöletre.

Igen, — folytatja a Dimineata — a mi-

niszter tudja, hogy vannak tanárok, akik megfedkezve kötelességükről, veszedelmes mozgalmakba vonják be az ifjúságot. Örvendetes, hogy a miniszter cselekedni kezd az iskolák nagy érdekeinek a szolgálatában.

MEGNYILT AZ ÚJ EGYETEMI ÉV.

Bucuresti. Saját tud. Ma megnyílik az új egyetemi év. Ezzel kapcsolatban Stefanescu Goanga nyilatkozott a „Curentul”-nak. Közölte azt az újítást, hogy mindazokat a díjakat, amelyeket a diákok fizetnek, a rektori hivatal szedi be, hogy így az egyetemek jövedelmeit jobban lehessen ellenőrizni. A tanárok nem inkasszálnak ezután egy banit sem. Intézkedéseket fogantatosított a minisztérium, hogy azok az egyetemi tanárok, akik legkésőbb október 1-ig nem foglaltak állandó lakhelyet abban a városban, amelyben a tanszékeik vannak, fegyelmi bíróság elé küldetnek. A diákokthoz ügyében megmaradnak a tavalyi rendelkezések.

Olasz hajók nem mehetnek oroszk kikötőkbe

Olaszország és Oroszország között megszakadt a kereskedelmi hajózási összeköttetés

Bucuresti. Saját tud. A Stefani-ügynökség megcáfolta annakidején azt az értesülést, amely constantzai hírforrásból került a világsajtóba, hogy Olaszország megszakította volna a kereskedelmi hajózási összeköttetést Oroszországgal.

Ennek ellenére az Adriatica Társaság Vesla nevű hajója, amely a közelmúltban azt a rendelkezést kapta volt, hogy ne folytassa útját Constantából Novorosziscba s onnan Batumba; csakugyan elkerülte az orosz kikötőket, szerdán pedig Constantzába érkezett az „ISEO” nevű olasz hajó, amelynek, ha betartotta volna rendes útirányát, szintén Novorosziscba kellett volna továbbmennie, de az „Iseo” is távirati rendelkezést kapott hogy orosz kikötők felé ne folytassa útját.

Nincs tehát kétség aziránt — teszi hozzá a

Dimineata costanzai értesülése, hogy a Fekete tengeren uralkodó bizonytalanság s különösen az Olaszország és Oroszország közötti feszült viszony miatt az Adriatica Társaság hajóinak meg van tiltva, hogy az orosz kikötőket látogassák.

Két hét múlva várják Constantzába a harmadik olasz hajót, az Albano nevűt, amely ugyan csak a Genua—Stambul—Constantza—Novoroszisc — Batum utvonalat járja. Biztosra veszik, hogy ez a hajó se mehet majd tovább Constantából Oroszország felé.

Egyébként — fejezi be a tudósítás — értesülés van arról, hogy még mielőtt Olaszország a le tiltó intézkedést fogantatosította volna, az orosz hajók elkerülték az olasz kikötőket, amelyek számára nem vettek fel sehol sem árut.

Elmozdították állásából a szovjet tengeri haderő főparancsnokát

Londonból jelentik: A Daily Telegraph moszkvai jelentése szerint Orlov tábornagy, a szovjet flotta legfőbb parancsnoka szintén áldozata lett a tisztogatási akciónak. Váratlanul

elmozdították állásából és utódául Viktorov tábornagyot, a távolkeleti flotta főparancsnokát nevezték ki.

Drága a Népszövetség

A Nemzetek Szövetségének közgyűlése a súlyos politikai kérdések mellett rideg pénzügyi kérdéseket is tárgyal idei ülésének során. A népszövetség fenntartása ugyanis nem olcsó mulatság, hanem rengeteg pénzbe kerül. A világ nemzetei évente éppen ezerszer annyit költenek a háború előkészítésére, mint a béke munkájára, a népszövetségre.

Ezidőszerint 29.184.128 svájci frank a népszövetség költségvetése, 23.347.302 aranyfrank. Ez az összeg most már hosszú esztendők óta nem változik lényegesen. Az elmúlt tizenhét esztendő alatt volt sokkal több, de sokkal kevesebb is. Legkisebb volt az első, az 1920. évi költségvetés, amelynek végösszege 15.318.945 frankot tett ki. Innen emelkedett lassan 25 millióig, majd visszacsúszott 21-re, hogy azután 1932-ben elérje a legmagasabb nívót: 33.687.994 frankot. Innen csökkent le aztán a jelenlegi nívóig.

Ezt a tekintélyes összeget a népszövetség tagállamai fizetik meg, jelenleg ötvennyolcan. Természetesen nem ötvennyolc egyenlő részre osztják a terheket, hanem aránylagosan osztják fel a kvótát az egyes államok teherbíróképessége szerint. Hogy egy állam mennyit tartozik fizetni, azt igen komplikált módon számítják ki. Figyelembe veszik a terület nagyságát, a lakosság számát, a népsűrűséget, a főváros lakosságának számát, importjának és exportjának forgalmát aranydollárban, gépjárműveinek számát, vasútvonalainak hosszát, stb. Mindezek alapján megállapítják, hogy hány egységgel tartozik az illető állam hozzájárulni a népszövetség költségvetéséhez. Egy egység az évi büdzsének körülbelül egy ezredrésze. Az ideai költségvetés azonban csak 923 egységre volt felosztva, úgyhogy egy egységnyi kötelezettség 23.060 aranyfrank 45 aranycentimes volt.

Egy egységnyi, tehát a legkisebb járulékösszeget fizették a következő államok: Afganisztán, Albánia, Dominica, Ecuador, Guatemala, Haiti, Honduras, Libéria, Luxemburg, Nikaragua, Panama, Paraguay, Salvador. A legtöbbet, 108 egységet fizet Anglia, amely eszerint a világ leggazdagabb országa. Hozzájárulása évi 2.490.531 aranyfrank 75 aranycentimest tesz ki. Dominiumi, amelyek szintén önálló tagjai a népszövetségnek, szintén jelentős összeggel járulnak hozzá annak fenntartásához. Így a Délafrikai Unió 16, Ausztrália 23, Kanada 35, India 49, Irország 10, Újzéländ 8 egységgel. Anglia és dominiumi így tehát összesen 249 egységgel járulnak hozzá a népszövetség fenntartásához, fedezve több, mint huszonöt százalékát annak költségeiből.

A tulajdonképpeni Anglia után következik nyomban a szovjetunió 94, Franciaország 80, Olaszország 60 egységgel. A két állam, amely e pillanatban legtöbbet foglalkoztatja a Nemzetek Szövetségét, Kína 42 és Spanyolország 40 egységgel járul annak fenntartásához. Lengyelország 32, Csehszlovákia 25, Hollandia 24, Argentína 23 egységet fizet. Belgium, Románia és Svédország 19—19—19 egységgel, Svájc és Jugoszlávia 17—17—17, Mexikó 13-mal, Dánia 12-vel szerepel a listában. Tíz egységet fizetnek: Ausztria, Finnország és Törökország, kilencet Norvégia, míg Magyarországgal együtt a nyolc egységesekek között vannak: Csille és Portugália. Egy igen nagy csoport állam 2—7 egységet fizet.

Igen sok állam azonban nem bírja vállalni

még ezeket a kötelezettségeket sem és többen nem politikai okokból, hanem amiatt léptek ki a népszövetségből, mert azt drágának tartották. A jelenleg folyamatban lévő kilépők közül több kis délamerikai állam szintén ezzel indokolta elhatározását. Aki kilép, annak tag-sága a kilépéstől számított második év végén szűnik meg. Addig köteles a tagdíjat fizetni. Németország is, Japán is két éven át fizette a tagdíjakat.

Ezekben az összegekben a Nemzetközi Munkaügyi Szervezet költségvetése is bennfoglalatik. A szervezetnek azonban több olyan állam is tagja, mely viszont kilépett a népszövetségből vagy sose lépett abba be. Így Japán kilépése után is tagja maradt ennek a szervezetnek. Amerika pedig nemrég lépett oda be. Ezek az államok tehát közvetlenül járulnak hozzá ennek a szervezetnek a költségeihez, úgyhogy a többi tagállamok annyival kevesebbet fizetnek. Ezzel magyarázható, hogy a népszövetség költségvetését nem pontosan ezer egységre osztják. Ha egy új állam belép vagy egy régi kilép, akkor mindig revízió alá veszik az egységelosztást. Így volt ez, amikor Japán és Németország kilépett, amit ellensúlyozott Oroszország belépése. Olaszország, mely tudvalévőleg távollartja magát a népszövetségtől, annak forma szerint tagja és természetesen ezzel kapcsolatos minden anyagi kötelezettségének eleget is tesz.

A népszövetség székhelye tudvalévőleg Genf. Ez benne van az alapokmányban is. A közgyűléseket mindig Genfben is tartják. A tanács üléseit azonban már nem mindig tartják a népszövetség székhelyén. Eddig összesen tizenhét alkalommal tartották a közgyűlést Genfben, az öt rendkívüli közgyűlést pedig más városokban tartották. Természetesen ezeknek legnagyobb része szintén Genfben volt, de időrendben a következő városok szerepeltek a tanácsülés színhelyén: Párizs tizenegyszer, London ötször, Róma kétszer, San Sebastian egyszer, Brüsszel kétszer, Lugano egyszer, Madrid egyszer. Huszonháromszor tartották tehát a tanácsülést a népszövetség székhelyén kívül, míg hetvenöt-ször Genfben. A legnagyobb része a Genfben tartott tanácskozásoknak az első évekre, különösen pedig a legelső évre esett, amikor is csak az utolsó sorrendben a tizenegyedik tanácsülést tartották meg Genfben 1920 november 14-től december 18-ig. Az 1920-as év a maga tizenegy ülésével egyébként vezet rekordban is,

mert általában csak 4-6 tanácsülést szoktak tartani egy évben.

A népszövetség mintegy ötvennyolc állama közül eddig körülbelül negyven volt hosszabb-rövidebb ideig a tanács tagja vagy húsz államra, tehát a népszövetség egyharmadára sohasem jutott még eddig tanácsnokság. A tanácsban képviselt államok közül azonban nem mindegyik jutott ahhoz a megtiszteltetéshez sem, hogy elnökölhessen a népszövetségi tanács valamelyik ülészakán. Ez azonban már inkább szerencse kérdése, mert a népszövetségi

tanács elnökét nem választják, az elnökségre automatikusan az államoknak a francia ábécében következő sorrendje szerint kerül sor. Eddig kilenc államra esett az elnökségi tisztség sora, a mintegy negyven állam közül, amelyek képviselve voltak a népszövetség tanácsában. Ez a különös egyenlőtlenség és aránytalanság szintén reformra szorul az egyéb politikai természetű reformok mellett. A népszövetség csak akkor lesz igazán egyetemes képviselője a világnak, ha minden államot számszerűleg egyenlő jogok illetik meg majd benne.

Képviselőt akarnak a parlamentbe küldeni a hadirokkantak

Érdekes felszólalások a hadirokkantak devai nagygyűlésén

Deva. Saját tud. A rokkantak, hadiözvegyek és hadiárva országos egyesülete (Frontul Generatiei de Foc) bucurestii központja elnökének, *Apostol Zamfir* rokkant kapitány részvételével a hunedeamegyei rokkantak és hadiözvegyek gyűlést tartottak Deván, a Fehér Kereszt nagytermében. A megye minden részéből összegyűlt rokkantak a nagytermet zsúfolásig megtöltötték és érdeklődéssel hallgatták a vezetőik szónoklatait.

A gyűlést *Cristiu Romul* bradi görögkeleti

rokkant lelkész, mint a gyűlés elnöke, nyitotta meg, aki elnöki megnyitójában az egyesület célját ismertette. *Costescu Vasile* rokkant hadnagy az egyesület szükségességéről beszélt, majd *Sárbu* rokkant, *Dionisie* rokkant után *Apostol Zamfir* központi elnök felhívta a megjelenteket, hogy maradjanak szolidárisak az eggyellett, amely az érdekeik védelmében dolgozik és óhajtja a rokkantak életszínvonalának felemelését és színvonalon való tartását.

A gyűlés táviratban hódolatát fejezte ki *Ófelsége II. Károly* király iránt, táviratot küldött *Stelian Popescunak*, az *Universul* tulajdonosának s úgyszintén táviratban helyeselte *dr. Miron Christea* patriarchának az egyházak s a hit érdekében végzett munkásságát is.

A gyűlésen megbeszéltek azt is, hogy a rokkantak országosan egy parlamenti képviselőt óhajtának választani, hogy az a rokkantak érdekeit védelmezhesse a parlamentben. Kérték továbbá az 1932. évi törvénynek a betartását, amelyet jelenleg nem mindenütt alkalmaznak s így előfordul olyan eset is, amikor egy hadiözvegy három havonként csak 75-100 leit kap, amikor az 1932. évi törvény szerint a részére 650 leit járna. Határozatilag kimondták még, hogy azok, akik a felülvizsgálatnak az orvosi megállapításával nincsenek megelégedve, fellebbezéssel élhessenek a megyei főorvoshoz.

Hidonság!

Müller Lajos S. J.:

Rejtett gyémánt

Ez év tavaszán elhunyt kis vonzó lelkű szerzetes-jelöltő kedves életrajza. Lelkihaszonnal olvashatják a tökéletességre törekvők, de különösen az ifjúság számára kitűnő buzdító hatása.

Ara kartonkötésben 25 lei.

Kapható könyvosztályunknál.

Orvosi tanács

Iria: dr. Csaba Margit

— Jó napot, Doktornó! Ezt sem reméltem volna, amikor elindultam, hogy itt találom a mólón. Ez volt mindig a kedvenc helyem este-tel.

— Csak volt? Már nem az?

— Már csak 1-2 órában lehet, mert holnap reggel indulok haza. Irigylem Doktornót, hogy még csak most kezdi élvezni ezt a pompás vizet. Igaz, nem is kérdeztem még, hogy csöppent ide ilyen váratlanul? Es meddig marad? Olyan szomorú vagyok, hogy el kell mennem innen. Olyan jó volt itt. Azt hiszem, egészen boldog voltam.

— Pedig olyan búbanatos képe van, mintha nem is hallott volna soha a boldogságról.

— Hogyne búsulnék. Itt olyan béke és annyi szépség vett körül, hogy maga a pusztaság gondolat is, hogy most újra vissza kell mennem abba a pesti bolondházba, elkeseredetté tesz.

— Hova?

— Hiszen tud mindent. Miért csodálkozik olyan rosszaló tekintettel? Otthon nincs egy békes zugom s az irodában egész nap telefon, író-gép, felek és fönök...

— Ne gondoljon most ilyesmikre! Nézze inkább ezt a pompás napnyugtát. Pár pillanat múlva már szavalhatjuk Toldit:

„Elfeküdt már a nap túl a nádás réten,
Nagy vörös palástját künn hagyá az égen...”

Milyen szép ez a világ! Ezerszer láttuk már mégis újra bámuljuk az aranybörös fodrozó

vizet, felszökő, ezüstös halakat... A természet szépséges harmóniára tanít s ezt kell igyekezni megvalósítani a mi életünkben is.

— Olyan környezetben, mint az enyém? Melyik patikában mérnek erre orvosságot? Még ma megcsináltatnám. Eddig hittem a levegő- és környezetváltozásban, hogy roncsolt idegeim újra felfrissülnek. Gyönyörű volt itt, boldog voltam. Azt hittem, megleltem a gyógyulást. De most, hogy vissza kell mennem s arra gondolok, hogy egy hét múlva újra éppúgy fogok élni, mint azelőtt, hát a hideg szaladgál a hátamon. Már az elgondolásra is éppen olyan ideges leszek, mint mikor idejöttem.

— Hogyan mondta, egy hét múlva?

— Igen, a holnapival együtt még van hat napom.

— Még hat egész napja van? Dehát akkor miért utazik már haza?

— Több helyen kell még vizitálnom, egyet-mást vásárolnom, mert ha aztán újra belekerülök a taposómalomba, nem marad semmi időm. Különben sem maradhatnék itt tovább, pedig szívesen megtoldanám még két-három nappal a nyaralásomat, mert már kiadták holnapra a szobámat s új helyen már nincs kedvem próbálkozni.

— Nagyszerű!

— Mit mond? Így örül a távozásomnak?

— Így! Mert így legalább még elküldhetem abba a patikába, ahol az előbb megkívánt gyógyszer „mérik”.

— Igazán? Doktornóm, hamar a címet! Messzire kell utazni? Nagyon drága?

— Egyik sem. Szép nyugodtan hazautazik, aztán becsomagolja egy kis bőröndbe mindazokat a dolgokat, amik háromnapos visszavonulásban is szükségessé válhatnak és bevonul a

lelkigyakorlatos házba. Eppen holnapután délután kezdődik egy háromnapos lelkigyakorlat.

— Hova? Olyan Manréza-félebe?

— Igen.

— De édes Doktornóm, hiszen tudja, hogy nem nagyon ambicionálom azt, hogy szentté avassanak. Így is túlságosan jó bolond vagyok ebben a komisz világban.

— Ne féljen olyan nagyon. Azért, mert három napig szemlét tart a lelki világában, még nem fogják okvetlenül szentté avatni. Nem olyan könnyű ezt elérni, mint egy divatos öszi kalapot.

— Már örültem, hogy egy jó orvosi tanácsot fogok kapni...

— Azt kapott, higgye el. Maga nagyon tájékozott s valószínűleg már hallott valamit a modern ideg orvosok lélekelemzéséről?

— Ó, hogyné! Ugy-e ez az, amit psychoanalisisnek neveznek? Látja, ennek én is szívesen alávétném magam. Nagyszerű dolog lehet. Már annyit olvastam róla. Látja, egy jó psychoanalitikust ajánlhatna. Hiszen nekem is az idegesség a legfőbb bajom.

— Azt ajánlottam. Csodálkozik? Pedig így van. Gondolja el, három napig egyebet sem tehet, csak a lelke elemzésével foglalkozhatik. Jobban tudják ezt a lelkigyakorlatos házban, mint a legdrágább és legmodernebb idegstanatóriumban.

— Mit, én magam elemezzem a lelkemet? Nem értek én ahhoz!

— Sohase féljen attól, majd megtanítják rá.

— Jobb szeretném, ha más csinálná.

— Pedig higgye el, jobb az, ha magunk jóvünk rá hibáinkra. Ha más olvassa a fejünkre, hogy türelmetlenek, önzők, követelőzők vagyunk, hogy nem a környezet gyötör minket, hanem inkább mi magunk vagyunk azok, akik

Ismét bomba robbant Párizsban

A kár jelentéktelen

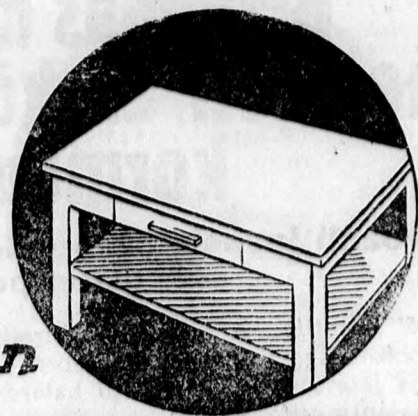
Párizsból jelentik: Az Étoile-téri bombamerényletek ügyében a rendőrség értékes nyomokra akadt és reméli, hogy sikerül felkutatnia a tetteseket. A rendőrség megállapította, hogy a két bombát négyen helyezték el a munkaadók országos szövetségének székházában. A két bomba elhelyezése után mind a négyen taxiba ültek. A rendőrség reméli, hogy fel tudja kutatni a gépkocsi vezetőjét, aki a helyszíntre vitte a tetteseket és pontos személyleírást fog nyerni tőle.

Csütörtökön egyébként ismét bomba robbant Párizsban. Ezuttal a párizsi egyetemi városrész dán épületének folyosóján. A robbanás nem okozott nagyobb károkat.

VIM

MINDENT TISZTÍT

átlaposan és
kiméletesen

a konyhaasztalt is

„A német-olasz barátság célja a nemzetek békéjének megóvása” — mondotta Mussolini

Diadalmenetben vonult be a Duce Rómába. — Agyüdürgés és szirénabugás jelezte Mussolini érkezését

Rómából jelentik: Mussolini csütörtök délután visszaérkezett Rómába. Különvonata 6 óra 20 perckor futott be a római pályaudvarra. A Duce hazaérkezését agyüdürgés és szirénabugás közölte Róma lakosságával. Az olasz kormányfő utja az olasz határtól kezdve valóságos diadalmenet volt. Róma is ünnepi díszbe öltözött a fogadtatásra. A pályaudvaron óriási tömeg gyűlt össze, mely végigkísérte a Ducet a pályaudvartól egészen a Palazzo Veneziaig. Mussolini a palota erkélyéről az összegyűlt tömeg előtt a következő rövid beszédet mondotta:

— Németországi utamról és Hitlerrel folytatott megbeszélésemről a legmelegebb benyomásokat és felejthetetlen emléket hoztam. A német-olasz barátság, melyet a róma-berlini tengely politikája szentesített, a két nemzet hitében és szívében mélyen megerősödött. En-

nek a barátságnak célja a két forradalom legszorosabb szolidaritása, Európa ujjaszületése és a nemzetek békéjének megóvása.

Berlinből jelentik: A nemzeti szocialista párt hivatalos laptudósítója úgy értesült, hogy Hitler elogadta Mussolini meghívását.

Antonescu rosszalja Pop Valér ismeretes körrendeletét

Hírek terjedtek el a munkaügyi miniszter lemondásáról

Bucuresti. Saját tud. Egyik fővárosi lap szerint Antonescu átiratot küldött Pop Valérnak, amelyben rosszalja körrendeletét, mert az, mint a népszövetségi eszmével ellentétes intézkedés, rossz benyomást keltett Genfben.

A napokban Pop Valér, Inculetz és Bratianu Dinu között folyt tárgyalások azt a célt szolgálták, hogy a külügyminiszter számára egy „a de memoire” jellegű választ küldjenek. Ezzel kapcsolatban a „Curentul” ma azt írja, hogy különféle értesülések kerültek forgalomba, amelyek arról szólnak, hogy Pop Valér

lemond, mert a kormány nem azonosítja magát vele. A „Curentul” megjegyzi, hogy nemrég Dinu Bratianu nyilatkozatában a „Prin noi insine” elv hangoztatásával a gazdasági élet nacionalizálása mellett tört pácát s végeredményben Pop Valér is ezt a célt szolgálja.

Az „Universul” azonban koránt sincs megelégedve Dinu Bratianu nyilatkozatával. Mai számában gunyrajzot közöl, amely bekötött szemmel ábrázolja Bratianut, aki nem látja, hogy az országot idegenek özönlik el.

mindenkit agyongyötrünk szeszélyeinkkel, akik könnyen megsértődünk és még idegesebbek leszünk. De ha mi fedezzük ezt fel magunkban, titokban restelkedünk tökéletlenségeink miatt s igyekszünk kissé fegyelmezni magunkat. Aminek természetes következménye, hogy jobban megférünk embertársainkkal. Néha három ilyen csendes nap több változást hoz az idegletükbe, mintha hónapokon át gyakoroljuk magunkat a környezetváltoztatásban.

— Milyen kedves kíséret szavaihoz a tücsök-cirpelés és békabrekegés.

— Ugy-e? Pedig igen régi és együgyű melódia. Mégis mennyivel inkább pihenteti az agyonhajszolt idegeket, mint a legraffináltabb zenemű. Figyeljük egy kicsit ezt a csendes harmóniát... Már folytathatjuk is Toldit:

De az éj erőt vett, csakhamar beronta,
Az eget, a földet bakacsimba vonta,
Es kiverte szépen koporsószegeivel:
Fényes világoknak milljom-ezrével”.

— Jaj, csillag szaladt le az égről! Kívánjon valamit hamar, kedves Doktornő.

— Kívántam.

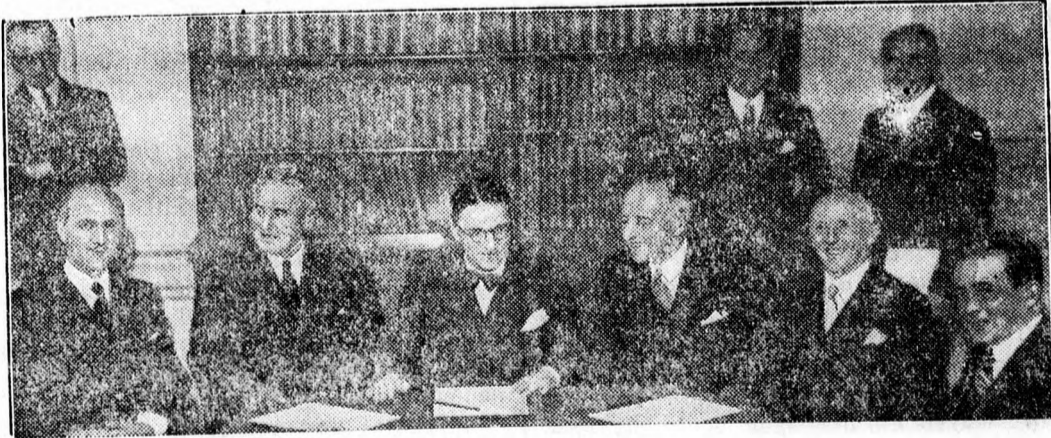
— Titok?

— Nem.

— Nem tudhatom meg?

— Miért ne? Azt kívántam, hogy találja meg Asszonyom és mindazok, akinek idegességén nem tudott segíteni a vidám nyaralás, egy jól végzett lelkigyakorlaton a lelkük nyugalmát és harmóniáját s az erős lélek erősítse meg a gyenge testet.

— Köszönöm, Doktornőm. Kérem, legyen szíves itt a lámpa alatt lediktálni a pontos címét annak a lelkigyakorlatos háznak.

A földközi-tengeri bizottság

tanácskozásai a napokban kezdődtek meg a francia tengerészeti minisztériumban. Ezen a tanácskozáson a francia, angol és olasz szakértők tárgyaltak a nyoni konferencia határozatainak végleges megállapítása céljából. Képünkön középpont a francia tengerészeti miniszter ül.

Bizalmas megbeszélések a nemzeti és köztársasági spanyol kormányok között

Határozati javaslatot fogadott el a spanyol kérdésben a Népszövetség politikai főbizottsága

Genfből jelentik: A szövegező bizottság politikai főbizottsága a spanyol kérdésben folytatott vitája lezárásául a következő határozati javaslatot ajánlja elfogadásra:

1. A közgyűlés a Tanácsal együtt emlékeztet arra a kötelezettségre, mely minden államot terhel abban az irányban, hogy tiszteletben tartsa egy másik állam területi épségét és politikai függetlenségét.

2. A közgyűlés kijelenti, hogy minden államnak kötelessége, hogy tartózkodjék a beavatkozástól más államok belügyeibe.

3. A közgyűlés emlékeztet arra, hogy az európai kormányok külön kötelezettséget vállaltak a szerződésben és hogy a londoni benemavatkozási bizottság a bizottság megalakulását kezdemnyező államok elgondolása szerint azért alakult meg, hogy korlátok közé szorítsák a spanyol viszályt és ilymódon megmentsék az általános békét.

4. A közgyűlés sajnálja, hogy tagjai jó részének erőfeszítései ellenére a londoni benemavatkozási bizottságnak nemcsak nem sikerült biztosítani azt, hogy visszavonják Spanyolországból azokat a nem spanyol harcosokat, akik résztvesznek a spanyolországi polgárháborúban, hanem ma el kell ismerni, hogy spanyol területen valóságos idegen hadtest harcol, ami külső beavatkozást jelent Spanyolország belügyeibe.

5. A közgyűlés utal arra, hogy a Tanács május 29-én hozott határozatában az önkéntesek visszahozatalában jelöli meg azt a rendszabályt, mely leghatályosabban orvosolhatja az általános békét súlyosan érintő helyzetet és legbiztosabb módja annak, hogy teljessé tegye a benemavatkozási politikájának alkalmazását.

6. A közgyűlés hön óhajtja, hogy azok a diplomáciai járadások, melyeket újabb egyes hatalmak tettek, sikerrel járjanak és biztosítsák azoknak a nem spanyol harcosoknak haladéktalan és teljes visszavonását, akik résztvesznek a küzdelemben.

7. A közgyűlés fölhívja a kormányokat, akik egyformán szívükön kell hogy viseljék az európai béke fenntartásának ügyet, tegyenek célirányban újabb ösztönző erőfeszítéseket. Megállapítja a közgyűlés, hogy ha nem sikerül rövid időn belül eredményt elérni, akkor azok a népszövetségi tagállamok, akik csatlakoztak a benemavatkozási egyezményhez, fontolóra veszik a benemavatkozás politikájának megszüntetését.

„FONTOLÓRA VESZIK”, VAGY „MEGGONDOLÁS TÁRGYÁVÁ TESZIK?”

Genfből jelentik: A Népszövetség politikai főbizottságának csütörtök délutáni ülésén a spanyol kérdésre vonatkozó delutáni ülésén a szövegét tárgyalták. A vita főként két pont körül forgott. Az előadói javaslat hetedik szakaszának második mondatában az a kifejezés szerepel, hogy a benemavatkozáshoz csatlakozott államok „fontolóra veszik” a benemavatkozási politika megszüntetését, ha rövidesen nem sikerül eredményt elérni. A vitában DeValera tiltakozott a határozati javaslatnak ama kifejezése ellen, hogy „fontolóra veszik” a kérdést és azt kívánta, hogy ezt a kifejezést „meggondolás tárgyává teszik” kifejezéssel helyettesítsék. Magyarország, Bulgária és Portugália a negyedik bekezdés végén szereplő kifejezés módosítását kívánták, mely szerint a spanyol területen „valóságos idegen hadtest harcol” és javasolták, hogy e helyett „selfegyverzett csapatokról” legyen említés, még pedig oly értelemben, hogy azok spanyol területen, de mindkét részről szerepelnek.

A nagyhatalmak képviselői főként amellett érveltek, hogy az előterjesztett határozati javaslat háromnap munkának eredménye és

azt a maga egészében kell elfogadni. Nagyon nehéz a javaslatot módosítani anélkül, hogy az egészenek a tartalma meg ne változzék. A vita során kitűnt, hogy azoktól az államoktól eltekintve, amelyek módosító indítványt terjesztettek elő, a többség az elfogadás mellett nyilatkozott. A vita lezárása után az elnök elfogadottnak jelentette ki a határozati javaslatot, megállapítva, hogy

a szavazástól Magyarország, Ausztria, Portugália és az ír szabadállam tartózkodtak, Dél-Afrika és Bulgária küldöttei pedig bevárják kormányaik utasítását.

Végül az elnök bejelentette, hogy a 23-as bizottságnak este 10 órára kitűzött ülése elmarad.

„A SPANYOLORSZÁGI ÖNKÉNTESEK KÉRDÉSÉT NEM LEHET ELSZIGETELTEN MEGOLDANI”

Londonból jelentik: Itteni olasz körök megerősítik, hogy Grandi olasz nagykövét közölte Edennel azokat az okokat, amelyek miatt az olasz kormány nem vehet részt a spanyol beavatkozás ügyében tervezett angol-francia-olasz hármass értekezleten Grandi utalt arra, hogy az önkéntesek visszahívásának kérdését már tárgyalta a benemavatkozási bizottság és az olasz kormány nem látja be, miért kellene hármass megbeszélést tartani, ha a megbeszélés tárgya kizárólag az önkéntesek visszahívásának kérdése. Olasz felfogás szerint

az önkéntesek kérdését nem lehet elszigetelten megoldani, hanem csakis együttesen, azaz, hogy mindkét felet elismerik hadviselőnek.

Különbön is az önkéntesek visszahívása nem függ egyedül Angliától. Olaszországtól és Franciaországtól és a három ország megegyezése nem vázna elébe más érdekelt országok magatartásának. Olaszországra nézve elsőrendű fontosságú, hogy Németország is résztvegyen a megbeszéléseken. Másrészt az olasz kormány álláspontja mindig az volt, hogy először a hadviselői jogok megadásáról kell döntenie. Mindazonáltal az olasz kormány kész az önkéntesek visszavonása kérdésén a benemavatkozási bizottság kebelében megtárgyalni az angol kormány terve alapján, vagyis ha az ön-

Róma nem fogad el ultimátumszerű jegyzéket

Salamancából jelentik: A vörös Spanyolország kétségbeesett erőfeszítéseket tesz. Valenciai jelentés szerint a köztársasági kormány most már valamennyi fegyverforgatásra alkalmas férfit a harctérre akar küldeni, még azokat is, akik a hadianyaggyárakban dolgoznak. Helyükbe asszonyokat állítanak. A valenciai hadügyminiszter is elismeri, hogy az északi harctéren a nemzetiek elfoglalták a partvidék egy részét.

Párizsból jelentik: Az Oeuvre genfi jelentése szerint a köztársasági spanyol népszövetségi megbízottak érdeklődtek aziránt, hogy Franciaország és Anglia elgondolásához képest mi lenne a határideje annak a haladéknak, amelyet a Rómával megindított tárgyalások lebonyolítására szükségesnek tartanak és amelynek elteltével Spanyolországnak jogában állna a tárgyalások eredménytelensége esetén a benemavatkozási politika megszüntetését kérni. Anglia és Franciaország megbízottai azt válaszolták, hogy legfeljebb félhónapi haladékról van szó.

Párizsban Eden és Grandi csütörtöki megbeszélések után kétségnek tartják, hogy egyáltalában sor kerül-e a francia-angol-olasz

kéntesek visszavonásáról és hadviselőjogok elismeréséről határoznak.

Párizsból jelentik: A lapok egyrésze úgy tudja, hogy a Rómának szóló francia-angol jegyzék megszövegezése körül Párizs és London között ellentétek vannak. A *Le Soir* szerint az angol kormány Eden Londonba való visszatérése óta hajlandó megadni Franconak a hadviselő jogokat, ha Olaszország visszahívja az önkénteseit. Ezzel szemben Franciaország az olasz önkéntesek visszahívása fejében semmilyen ellenszolgáltatást nem hajlandó felajánlani.

ELTUNT AZ EURÓPAI FESZÜLTÉG EGYIK FŐTÉNYEZŐJE

Párizsból jelentik: A csütörtökön aláírt angol-francia-olasz földközi-tengeri egyezmény szövegét eljuttatták a három érdekelt kormányhoz. Az egyezmény akkor lép életbe, ha az érdekelt kormányok azt jóváhagyják. Mivel a tengerészeti szakértők a tárgyalások folyamán állandó érintkezésben voltak kormányaikkal, nyilvánvaló, hogy a jóváhagyás nem sokáig fog késni, mert hiszen a szakértők nem írták volna alá az egyezményt, ha előzetesen nem kapták volna meg a hozzájárulást kormányaiktól.

Az egyezmény husz gépírásos oldal és mindenik hatalomra az öt legjobban érdekelt földközi tengeri útvonal ellenőrzését bízta. Olaszország két ellenőrzési övet kapott. Azon az útvonalon pedig, amelyet a hajók legsűrűbben látogatnak, vagyis amely Gibraltártól Szíria és Tripolisz között Szuezig húzódik, a három hajóhad együttesen gyakorolja az ellenőrzést. Az egyezménynek azért van nagy jelentősége, mert egyrészt ezáltal Olaszország csatlakozott a nyoni egyezményhez, másrészt eltűnik a spanyol polgárháború nyomán keletkezett európai feszültség egyik főtényezője.

Párizsból jelentik: Az *United Press* diplomáciai értesülése szerint Franco tábornok a legnagyobb titokban tárgyalásokat kezdett előkelő valenciai és barcelonai személyiségekkel, hogy előkészítse a polgárháború befejezéséért célzó hivatalos béketárgyalásokat. A lap értesülése szerint a kezdeményező lépést Franco tette meg, nem mintha nem lenne feltétlen biztos a nemzetiek végső győzelmében, hanem mert meggyőződött arról, hogy a nemzeti Spanyolország területén a háborús fáradtság jelei mutatkoznak. Párizsi diplomáciai körök úgy tudják, hogy Franco békefeltételei között szerepelnek többek között

mindazok a munkásvédelmi és munkaszabadságot biztosító törvényalkotások, melyek a Spanyolországban nagyon erős szakszervezeti mozgalom szempontjából elsőrendű fontosságúak. Diplomáciai körök hangoztatják, hogy a tárgyalások még teljesen kezdetleges stádiumban vannak.

hármass megbeszélésre. A *Journal* szerint a francia-angol jegyzék szombatra tervezett átadását a jövő hétre halasztották. Grandi ugyanis közölte Edennel, hogy

ultimátumszerű jegyzéket Róma nem fogad el.

A közbelépés eredménnyel is járt, amelyben Anglia súlyt helyez arra, hogy a jegyzék szövege igen szívelyes legyen. Az *Oeuvre* szerint Mussolini Berlinben ígéretet tett Hitlernek, hogy a Földközi-tengeren nem kezd semmiféle tárgyalást Németország nélkül.

BÉKEMOZGALMAT INDIT A SZENTSZÉK (?)

Rómából jelentik: Olasz diplomáciai körökben olyan hírek terjedtek el, hogy a Szent-szék nagyszabású békemozgalmat akar indítani, mert a Szentatyát aggasztja a nemzetek közötti bizalom válsága. Ezért békeszózatot akar intézni az egész világ katolikuságához. Vatikáni illetékes helyen ezzel kapcsolatban kijelentették, hogy egy ilyen lépés széleskörű diplomáciai előkészítést igényel. Egyelőre nem nyilatkozhatnak arról, hogy valóban szándékában van-e a Szent-széknek ilyen mozgalom megindítása.

„Nanking és Kanton megerősített kínai katonai támpontok“

Japán válasza az angol-amerikai-francia vádakra. — A japán légiflotta csak a katonai raktárakat és támpontokat bombázza

Londonból jelentik: Csütörtökön megérkezett a japán kormány válasza a Nanking bombázása ellen emelt angol-francia-amerikai tiltakozásra. Ugyanakkor a japán kormány hivatalos közleményt tett közzé, melyben tiltakozik a Népszövetség közgyűlésének elítélő határozata ellen. Ugy a válasz, mint a hivatalos nyilatkozat hangoztatja, hogy Nanking és Kanton egyáltalában nem nyílt városok. Ellenkezőleg: mind a kettő a kínai katonai hadműveletek támaszpontja, a legerősebb védelmi berendezéssel. A japán repülőflotta a legnagyobb elővigyázatossággal jár el és csak katonai támpontokra és raktárakra dob le bombákat.

A támadások egyáltalán nem irányulnak a polgári személyiségek ellen. A japán légihaderőt nyomtatékosan utasították a polgári lakosság életének és vagyonának kímélésére.

HEVES TÜZHARC SANGHAI KÖRÜL.

Sanghaiból jelentik: A távolkeleti harcoktól újabbán a következőket jelentik: A Sanghai előtt álló husz japán hadihajó és a napokban partraszállított japán tüzérség három nap óta tüz alatt tartja a kínai állásokat. Közben a japán légitámadások is egymást követik. Liu-hang és Lotien között heves küzdelem folyik, melyben a japán tankok is részt vesznek.

„HA BÄRMELY HATALOM KÖZVETITENI AKAR, ISMERJE MEG ELŐSZÖR JAPÁN CÉLJAIT ÉS TÖREKVÉSEIT“

Tokioból jelentik: Arról a tervről, hogy a japán-kínai viszály ügyébe különösen érdekelt hatalmak közvetítő értekezletre ülnek össze, a japán külügyminiszter kijelentette, hogy Japán a mostani helyzet alakulása miatt nem tartja szükségesnek ilyen közvetítő értekezlet megtartását. Sok országnak a sajtójában és a népszövetségi vitában történt megnyilatkozások — úgy mond — azt mutatják, hogy a kínai propaganda — sajnos — sikerrel járt. A japán kormány ezért kénytelen kijelenteni, hogy a jelen pillanatban nem tartja kívánatosnak egy távolkeleti értekezlet vagy más közvetítő bizottság összehívását.

Japánnak eltökélt szándéka, hogy megsemmisíti és kirtja Kínában mindazokat az elemeket, amelyek a kommunizmussal szövetkeztek és megzavarták a békét.

Japán a most folyó küzdelmet a végsőkéig végigharcolja mindaddig, míg a kínaiak gyökeresen meg nem változtatják Japánnal szembeni magatartásukat. Ha bármely hatalom

közvetíteni akar, ismerje meg először Japán céljait és törekvéseit. Japán nem akarja függővé tenni Kínát, nem akar kínai területeket, de teljes együttműködést követel Kína fejlődése és kiaknázása körül.

ISMÉT KISÉRT A MEGTORLÁSOK SZELEME

Washingtonból jelentik: Washingtoni beavatott körökben egy Tokióban teendő közös angol-amerikai lépésről beszélnek. Hír szerint arról van szó, hogy a két angolszász nagyhatalom, Anglia és Amerika kormánya gazdasági megtorló intézkedést léptet életbe Japán ellen. Az Egyesült Államok kormánya csak úgy hajlandó erre a lépésre, ha Anglia hasonló intézkedéseket tesz.

Valutakorlátozást akar a francia kormány

Ellentétek Bonnet és a szocialista miniszterek között

Párizsból jelentik: Francia pénzügyi körökben híre jár, hogy a francia kormány áttér a valutakorlátozás és ellenőrzés rendszerére. Bonnet ugyan még ellenzi a valutakorlátozás bevezetését, de ugylátszik, hogy az előkészítő munkálatok mégis megtörténtek már ebben az ügyben. A „Figaro“ szerint a bankok már a júliusi frank-árfolyamcsésék után utasítást kaptak, hogy beszéljék le ügyfeleiket a külföldi devizavásárlásokról. A határidős üzleteket is megszorították és ezek az üzletkötések gyakorlatilag teljesen fennakadtak. A kamara folyosóin csütörtök este élénk vita fejlődött ki e tárgy körül és az a vélemény alakult ki, hogy Bonnet ebben a kérdésben szembekerült a szocialista miniszterekkel.

MEGVALTOZTATJÁK AZ ANGOL-FRANCIA-AMERIKAI HÄRMAS VALUTAEGYEZMÉNYT (?)

Párizsból jelentik: A francia kormány által a valutapiacra mutatkozó bajok orvoslására tervezett szigorú rendszabályokkal kapcsolatban a bankok már is szóbeli utasítást kaptak a pénzügyminisztertől, hogy külföldi valutákat csak szabályos útlevéllel rendelkező útasoknak adjanak és a kiszolgáltató valuta felső határa nem lehet több, mint hetven font, vagy ennek megfelelő értékű más valuta. Az üzleti célokra igényelt valuta kiadása előtt a pénzügyminiszter kötelesek ellenőrizni, hogy va-

lóban indokolt kérdésekről van-e szó. A gazdasági lapok úgy vélik, hogy a kormány nem áll meg ezeknél az intézkedéseknél, hanem számolni kell a hivatalos valuta ellenőrzés bevezetésével.

Nagy feltűnést keltett, hogy *Chauteemps miniszterelnök csütörtökön hosszabb megbeszélést folytatott Lebrun köztársasági elnökkel.*

A mintegy háromnegyed órahosszat tartó tanácskozásról nem adtak ki közleményt. Kiszivárgott hírek szerint a megbeszélés azzal a tőzsdén elterjedt híresztelésekkel állt összefüggésben, hogy meg akarják változtatni az angol-francia-amerikai hármas valuta-egyezményt. Olyan hírek is vannak forgalomban, hogy Bonnet sorsára akarja bízni az árfolyam alakulást és be akarja szüntetni a valuta kiegyenlítő alapok működését.

Készül a magyarországi választójogi törvényjavaslat

— Gyors ütemben folynak az előkészítő munkálatok. — Darányi miniszterelnök rádióbeszédében ismerteti további politikai célkitűzéseit. —

Budapestről jelentik: A titkos választójog bevezetéséről szóló törvényjavaslat előkészítő munkálatai már erőteljes ütemben folynak. A kormánypárt képviselői előtt csütörtök délután kezdődött meg a választójog eddigi előkészítő munkájának ismertetése.

Miköz az igazságügyi államtitkár a választójogi törvényjavaslatl kapcsolatosan érdekes nyilatkozatot tett. Hangoztatta, hogy a kormány ezt a javaslatot is úgy kezeli, mint a kormányzói jogkör kiterjesztéséről szóló javaslatot, vagyis a parlament valamennyi pártjával egyetértésben akarja megoldani.

Mint a kormányzói javaslatot, úgy ezt is mindkét házban egyhangulag szeretné elfogadtatni. A kilátások igen jók, mert az ellenzék vezetői is nagy felelősséggel foglalkozott a problémával.

Budapestről jelentik: Hír szerint Darányi miniszterelnök október 10-én miniszterelnökségének egyéves fordulóján nagyobb politikai beszédet mond a rádióban. Ennek során további politikai célkitűzéseit fogja ismertetni.

Milch német légügyi államtitkár hivatalos látogatásra Párizsba utazik

A francia kormány hívta meg a német tábornoit

Párizsból jelentik: A szenzáció erejével hatott Párizsban az a hír, hogy Milch tábornok, német légügyi államtitkár a francia kormány meghívására hétfőn háromnapos hivatalos látogatásra Párizsba érkezik, hogy meglátogassa Pierre Cot francia légügyminisztert és kihallgatáson jelenjék meg Lebrun köztársasági elnöknel. Ez lesz hosszú évek óta az első hivatalos német látogatás Párizsban. Az utazás jelentőségét fokozza az a körülmény, hogy Milch tábornok nagyobb vidéki váro-

sokba is ellátogat és megtekinti a francia léghaderő fontosabb támpontjait. Így a „háromnapos látogatás“ megjelölés csak Párizsra vonatkozik, mert a tábornok szombatig marad Franciaországban.

Párizsból jelentik: A „Matin“ értesülése szerint Milch tábornok Párizsban a francia és német kereskedelmi erők együttműködéséről folytat majd tárgyalásokat. Ugyanerről a kérdésről tárgyal az Air France egyik igazgatója jelenleg Berlinben.

A tenger acanyásái

Moratáciiumat kért hitelezőitől egy angol césvény-társaság, amely Napoleon elsüllyedt kincshajójának a kiemelése alakult

London, október hó.

Angol gazdasági körökben nagy feltűnést keltett, hogy egy igen jónevű cég, az Orient Association, amelynek részvényeit a tőzsdén is jegyzik, kénytelen volt hitelezőitől moratóriumot kérni. Ez a jelenség az angol gazdasági életben már egymagában is feltűnést keltő. A cég azzal érvelt, hogy a Földközi tengeren zajló események folytán tevékenysége meglehetősen megbenult és azért kénytelen a hitelezők jóindulatát igénybevenni.

Az olvasó ezek után joggal hiheti, hogy hajózási vállalatról vagy exportcégről van szó, holott aligha volt a világtörténelem során vállalkozás, amely fantasztikusabb céllal alakult, mint az angol cég. Elégé szokatlan, hogy a megfontolt és óvatos angol tőkét ilyen vállalkozásokba lehet belevinni. Ennek ellenére az Orient Association papírjai igen szilárdak voltak egészen a spanyol polgárháború kitöréséig. Az Orient Association célja ugyanis Napoleon egyik csatahajójának kiemelése a tenger fenekéről. Ez a hajó mintegy száznegyven év előtt süllyedt el az abukiri öbölben és vele együtt a tenger fenekére süllyedt az a hatalmas aranykészlet, amelyet hozzáértők körülbelül kétszázmillió aranyfrankra becsülnek.

Napoleon hibája

Mielőtt a részvénytársaság megalakult, az oknyomozó történészek és tengerészeti szakértők egész seregét foglalkoztatta. A vállalkozás ugyanis csak abban az esetben kecsegtetett némi eredménnyel, ha az elsüllyedt csatahajó helyét legalább megközelítő pontossággal sikerül megállapítani.

Napoleon 1798 tavaszán, tehát még első konzul korában indult el 500 hajóból álló óriási flottájával Toulonból, hogy megvalósítsa vágyálmát, az Indiáig terjedő keleti francia világbirodalmat. Napoleon tudta, hogy Angliára csak úgy mérhet döntő csapást, ha a Távolkeleten, Indiában támadja meg őket. Londonban is tisztában volt mindenki Napoleon vállalkozásának fontosságával és hogy sikerült a vállalkozást meghusítani, azt nem önmaguknak, nem is Nelson admirális halálát megvető elszántságának köszönhetik, hanem annak a körülménynek, hogy ez a csodálatos zseni életében néhány helyrehozhatatlan részlethibát követett el és az angolok mindig kitűnően értették ellenfeleik hibáinak kiaknázásához. Ilyen részlethiba volt Málta megrohanása.

Ez a hadászati hibát már akkor is rendkívül fontos sziget akkoriban a máltai lovagok birtokában volt. Ez a híres lovagrend az akkori idők fogalmai szerint mérhetetlenül gazdag volt és Napoleon úgy tervezte, hogy a máltai lovagok hatalmas vagyonából fogja finanszírozni a keleti hadműveletek költségeit.

Kincsek a tenger fenekén

Az ötszáz hajóból álló flotta 1798 júniusában váratlanul megjelent Málta előtt és egyetlen rohammal bevette a szigetet. A zsákmány minden várakozást felülmúlt. A máltai lovagok évszázadok óta gyűjtötték a híres Szent János-templomban a műkincseket, amelyek most egycsapásra Napoleon birtokába jutottak. A templomba behatoló katonák előtt az ezeregyéjszaka meséinek kincsháza tárult fel. Elvittek többek között a templomból egy szinarany szőszéket, ami már

egymagában is fantasztikus értéket képviselt.

Nem csoda, hogy a megmamosorodott expedíció egy teljes hónapot vesztegelt a sziget előtt és ez éppen elég idő volt arra, hogy Nelson admirális egy erősebb flottát vonjon össze. A feljegyzések szerint a kincseket az Orient csatahajó fedélzetére szállították és nyomban megkezdtek az arany beolvasztását. Sőt, Napoleon elővigyázatossága odáig ment, hogy még az Orient fedélzetén megkezdte a pénzverést, hogy Egyiptomban már az új aranyérmékkel fizethessen. Miután a máltai lovagok kincseiből legalább kétszázmillió frank telt ki, Napoleon bizonyosra vette a hadjárat sikerét. Több szemtanú, aki a konzul kíséretéhez tartozott, feljegyzi, hogy Napoleon ebben az időben határtalanul optimista volt.

A késedelmeskedés folytán azután bekövetkezett a kudarc. A konzul továbbtorlázott Egyiptom felé, de utközben az abukiri kikötőben Nelson megtámadta a többszörös túlerőben lévő francia flottát és tökéletesen megsemmisítette. A francia hadihajók egymásután süllyedtek el és nem kerülhette el sorsát a kincshajó, az Orient sem. Az indiai hadjárat hadikincstára így a tenger mélyére került és Napoleonnak le kellett mondania hatalmas álma megvalósításáról. Nemesak pénze nem volt, hanem évtizedekig tartott volna, amíg ilyen hatalmas flottát ismét felépít.

Elképzelhető, hogy az Orient csatahajó kiemelésének gondolata az évtizedek során nemcsak a regényírók, hanem a nagytőke fantáziáját is foglalkoztatta. A feladat nem tartozott a lehetőségek közé, mert a tenger azon a helyen ötven és száz méter között váltakozik. A múlt század közepéig azonban valóban csak a regényírók képzeletét mozgatta meg Napoleon kincshajója, de a buvárkészülékek tökéletessége, majd pedig a tengeralattjáró feltalálása hatalmas lökést adott ennek a tengeri aranyláznak.

A tenger acanyásái

A háboru előtti években nagyon sokan kísérleteztek az Orient kiemelésével. Tehergőzőkapitányok, halászmesterek, ha örökölték, vagy más úton egy kis pénzhez jutottak, megpróbálták kergetni a délibábót. Kísérleteik, amelyeket szegényes eszközökkel folytattak, már csak azért sem vezethettek eredményre, mert nem állt rendelkezésükre semmiféle olyan adat, amelynek birtokában megállapíthatták volna, hogy hol süllyedt el az Orient. A kísérletek valószínűsége annyi volt, mint ama bizonyos tő megtalálása a szénakazalban.

1932-ben azonban egy angol sorhajókapitány, Claude Woolard, aki a liverpooli tengerészeti múzeumban dolgozott, olyan dokumentumokra bukkant, amelyek megközelítő pontossággal megjelölték a hajó elsüllyedéseinek helyét és azoknál is számtalan érdekes részletet közölnek Napoleon kincshajójáról. Az okmányt tengerészeti szakértőkből álló bizottság vizsgálta meg és hitelesnek találta. Ez a bizottság jelentésében úgy nyilatkozott, hogy a mai eszközök mellett a hajó kiemelhető, mire Woolard kapitány nyugdíjaztatását kérte és részvénytársaságot alapított a hajó kiemelésére. A részvénytársaságot Napoleon kincshajójáról nevezték el.

A szindikátus a legmodernebb buvárkészülékekkel látott neki a munkának. A megjelölt terület minden négyzetméterét gondosan átkutatták. A munka természetesen lassan haladt, mert az okmány csak megközelítő pontossággal jelölte meg a helyet és így a buvároknak többszáz négyzetkilométert kellett átkutatniuk. Hogy az angolok mennyire bíztak a vállalkozás sikerében, semmi sem bizonyítja jobban, mint az, hogy az Orient Association részvényei a londoni tőzsde legszilárdabb papírjai közé tartoztak. Amikor a spanyol események folytán a munkálatok abbamaradtak, a részvények árfolyama esni kezdett és a hitelezők megrohták a társaságot. Ha a cég most esődbejut, Napoleon kincshajója hosszú időre ismét csak a regényírók képzeletét foglalkoztatja.

Német tudósok adománya a Székely Múzeum céljaira

Mercurea-Ciuc. Saját tud. Részletesen beszámoltunk már az ötvenkét német tudósnak a székelylakta vidékekre tett tanulmányútjáról. Az ősi, évezredek székely kultúra beszédes emlékei bámulattal és csodálattal töltötték el őket. Elragadtatással szemlélték a nagyszerű történelmi ereklyéket és műkincseket s élvezték a szíves székely vendéglátást. Most dr. Spek, a sibiui Bruckenthal-múzeum nagynevű igazgatója, a német tudósok felkérésére, köszönő levelet intézett Vámszer Géza főgimnáziumi tanárhoz és dr. Nagy Jenő ciucsánmartini ügyvédhez a pompás vendéglátásért és a páratlan szívességű kalauzolásért. Ugyancsak köszönő levelet kapott dr. Török Andor is, a Székely Nemzeti Múzeum elnöke. A német tudósok egyidejűleg kétezer lelt juttattak el Vámszer Géza tanár kezéhez a ciuci Székely Múzeum céljaira.

A világ termelése nem tart lépést a lakosság szaporodásával!

A világgazdasági helyzet további javulását várják

Genfből jelentik: Hol tartunk a gazdasági élet fellendülése útján? ezen kérdést gyakran teszik fel s a válaszadásnál gyakran hivatkoznak azokra a statisztikai adatokra, amelyek azt bizonyítják, hogy a termelés nagyobb arányban emelkedett az elmúlt évek alatt, mint amilyen arányban csökkent a gazdasági válság. A Népszövetség legújabb kiadványa, amely a világ termeléséről és az árak alakulásáról szól, ezt a megállapítást ugyancsak igazolja, de most már az egész világra vonatkoztatva. Nyolcvanegy nyersanyag termelésének adatait vizsgálva, a következő eredményre jut: 1925-től kezdve 5 éven keresztül a világ termelése ezekben a nyersanyagokban évente 2,5 százalékkal emelkedett. Ezután következett a világválság és 3 éven keresztül a termelés 2,9 százalékkal csökkent.

1933-tól kezdve 4 éven keresztül a nyersanyagok termelése ismét emelkedett és pedig évenként átlag 2,7 százalékkal. Ha az indexszámokat nézzük, akkor azt látjuk, hogy 1936-ban a termelés valamivel nagyobb volt, mint 1929-ben. Az elmúlt éven ugyanis a termelés indexszáma 113 volt, 1929-ben pedig 110.

A termelésnek az emelkedése azonban távorról sem jelenti, hogy a népesség szükségletének kielégítésére aránylag most már ugyanannyi áru állott rendelkezésre, mint 1929-ben. A Népszövetség kiadványa igyekszik megállapítani, hogy a világ népességéből egy feje a világ termeléséből mennyi esik. A világ népességét, annak növekedését pontosan megállapítani nem lehet, ezért körültekintő becslés alapján állapítja meg a végeredményt. Eszerint 1925-től, Kínát figyelmen kívül hagyva, a népesség évente 1,1 százalékkal nőtt, úgyhogy 1936-ban 12,8 százalékkal volt nagyobb a népesség a világon, mint 1925-ben. A 81 százalék nyersanyag termelése viszont ugyanezen idő alatt 12-13 százalékkal emelkedett. Ebből következik azután az a megállapítás, hogy a világ termelése 1936-ban, ha tekintettel vagyunk a népesség számára, tulajdonképpen ott tartott, mint 1925-ben. Bár elérte tehát a világtermelés az 1929. évi nívót, a helyzet mégis az, hogy a szükségletkielégítés szempontjából még nem tartunk ott, ahol 1929-ben voltunk.

Ez a megállapítás azért fontos, mert világossá válik, hogy a termelésnek lényegesen tovább kell emelkednie, amíg a népesség szükségletének kielégítésére viszonylag ugyanannyi áru fog rendelkezésre állni, mint amennyi 1929-ben. Ezért indokolt lehet azoknak a véleménye, akik a gazdasági élet továbbjavulását várják szembe azokkal, akik attól tartanak, hogy már a jövő évben megfordul a konjunktúra vonala.

Olvassátok és teriesszétek a Magyar Lapok-at!

Uj könyv!
P. Trefán Leonárd:

Mosolygó tájak

A kiváló hitszonok és író művészi írásainak legújabb gyűjteménye. Ára 50 lei és 15 lei portó.

Kapható könyvosztályunknál.

HIREK

Központi szerkesztőség, kiadóhivatal
és előfizetés felosztásai helye

Oradea, Strada Regele Carol II. 5.

ELŐFIZETÉS ÁRAK: Hétoldos: Egész évre 600, félévre 300, negyedévre 210, egy hónapra 70 lej.

Magyarországon: Egész évre 50 P, félévre 25 P, negyedévre 15 P. Egyre szám ára 20 fillér, vasárnap és ünnepnap 24 fillér.

Postatakarékpénztári csekkszámlánk száma: 80.037.

Telefon: 27.

Felöltszerkesztő: **PERÉDI GYÖRGY**

Csaj szerkesztő: **dr. Sulyok István**

Csaj, Piata, Untrif 13.

Szerkesztőket nem örösznek meg és nem adunk vissza.

Csakis választékos magánlevelekre válaszolunk.

Időjárás

A bucaresti Időjárás-kutató Intézet jelentése szerint várható időjárás a következő 24 órára: Gyenge légáramlás, több napsütés. A hőmérséklet éjjel erősen süllyed, a nappali fölmelegedés fokozódik.

KÁROLY KIRÁLY ÉS MANIU GYULA AZ ALBA-IULIAI SZOBORLEPLEZÉSEN. Bucuresti. Saját tud. Az alba-iuliai szoborleplezés ünnepségeken, amelyeken tudvaleg résztvesz a király is, Maniu Gyula is megjelnek.

A KISÁLLOMÁSOK IS KIBOCSÁTANAK VÉGÁLLOMÁSIG SZÓLÓ VASUTI JEGYEKET. Bucurestiből jelentik: Az államvasutak vezérigazgatósága az utazóközönség panaszára megszüntette a eddigi rendszert, mely szerint a kisállomásokról utazó közönség nem kapott a végállomásig utazási jegyet, csupán a legközelebbi nagyállomásig, ahol kénytelen volt újra jegyet váltani. A vezérigazgatóság rendelete a kényelmetlen és nehézkes rendszert megváltoztatva, a jövőben bármely kisállomás pénztára köteles végállomásig szóló jegyet kibocsátani.

KROFTA PÁRIZSBAN. Párizsból jelentik: Krofta cseh szlovák külügyminiszter csütörtök este Párizsba érkezett és vasárnapig marad a francia fővárosban.

Bulgár komitácák vakmerő betörései. Bucuresti. Saját tud. Turtucaiaiból jelentik: San-sanlar község ellen bulgár banditák támadást követtek el. Meglepetésszerűen megtámadtak egy csendőrijárcsót a katonák és komitácák között heves tűzharc keletkezett, amely után a támadók visszavonultak egy erdőbe, ahol eltűntek. A másik támadás Turcusui községben volt, ahol bulgár bandák több lakóházat megtámadtak, de a csendőrök elűzték őket. Egy harmadik támadást Asfachie község ellen intéztek a bulgárok, ahol a csendőrség ismét idejében közbelepett, de sehol egyetlen komitácit se tudott letartóztatni.

A tábla újratárgyalja a satumarei pénzügyi botrány vádlottainak bűnperét. Saját tud. Az ország közvéleménye még élénken emlékszik arra a hatalmas arányú pénzügyi botrányra, amely három évvel ezelőtt a satumarei pénzügyigazgatóság kivetési osztályán a lakosság tömeges feljelentésére pattant ki. A kivetési pénzügyigazgató, több pénzügyi főellenőr, osztályvezetők és alsóbbfokú tisztviselők, számszerűen kilencen, a vádlottak padjára került. A törvényesek kettő kivételével, valamennyiüket elítélte, mire a táblához fellebbeztek. Az oradeai tábla Tocaciu Valentinné pénzügyigazgatót felmentette, a többi vádlottak büntetését helybenhagyta. Feltolyamodás folytán a Sermitőszék most foglalkozott az ügygel és az iratokat újratárgyalás végett visszaküldte az oradeai táblához.

MEGJELENT A SZINHÁZI TÖRVÉNYT KIEGÉSZÍTŐ RENDELET TÖRVÉNY. Bucuresti. Saját tud. A „Monitorul Oficial” tegnapi száma közli a színház-törvényt kiegészítő rendelet-törvényt, amely minden nyilvános előadás és sportmutatvány belépőjegyét két lejes illetékkel megterheli.

„Helyszüke” miatt új börtönöket épít a Szovjet, Berlinből jelentik: Az Angriif szovjetországi hírszolgálatától jelentik, hogy a szovjet kormány 1.200.000 rubeles költségvetéssel két hatalmas fogházat épített Harkovban és Kievdoban. A két új nagy börtönre azért van szükség, mert a városok valamennyi börtöne zsúfolásig megtelt. Az új börtönök különleges vizsgálati eljárásokra lesznek berendezve és a szovjetországi rendőrség minden eddigi tapasztalatát felhasználja a vizsgálati osztályok létesítésénél.

Zürichi zárlat. Párizs 14.91, London 21.55, Newyork 435 háromnyolcad, Brüsszel 73.37 fél, Milánó 22.92 fél, Amszterdam 240.70, Berlin 174.70, Bécs 79.80, Prága 15.23, Varsó 82.25, Belgrád 10, Bucuresti 325.

Terményárak Oradeán. Tegnap a terményárak az oradeai piacon a következőképpen alakultak: Búza 450, rozs 460, tengeri 220—230, csöves tengeri 130, zab 340—350, árpa 380—390, lucerna mag 23 lóhere 23, széna 110—120, lucerna 150—170. A bab mázsája 600 lei.

ÓRIÁSKIGYÓ TAMADTA MEG A FILMOPE-RATÓRT A DZSUNGELBEN. Londonból jelentik: Mint a Reuter Singaporeból jelenti, Kegl Zoltánt, a Paramount-filmgyár ismert hangosfilm szakértőjét dzsungelfilm felvétele közben 7 és fél méter hosszú hatalmas pythonkigyó támadta meg. A kigyó irtózatos állkapcsai közé szorította Kegl alkarját, akit csak tizenöt embernek sikerült az óriáshüllő irtózatos öleléséből kiszabadítani. Kegl kórházba szállították, ahol megállapították, hogy állapota nem ad okot az aggodalomra.

BADOGGIO BUDAPESTRE ÉRKEZETT. Berlinből jelentik: Badoglio tábornagy csütörtök este elindult Budapestre, ahova péntek délben fél 2 órakor érkezett meg.

Bonyodalmak néhány vadászpuska körül. Targu-Mures. Saját tud. A ratosnyai báró Bánffy erdőmalom irodájában a csendőrség több vadászfegyvert és egy Browningot talált. A fegyverek báró Bánffy Dániel tulajdonai voltak és az erdőmalom két tisztviselőjének felügyeletére voltak bízva. A csendőrség jegyzőkönyvet vett fel, mert a fegyvereket nem a tulajdonos lakásán találták és ezért a kihágási törvény alapján a báró, valamint Szörösei Géza és Szabó Jenő uradalmi tisztviselőket fejenként öt-öt ezer lei pénzbüntetésre ítélték. Az elítéltek fellebbeztek az ítélet ellen a törvényszékhez, mert az erdőmalom területéről a fegyvereket nem vitték el, már pedig az erdőmalom irodahelyisége is az erdőbirtok egyik tulajdonos lakásának tekinthető. Vadász-körök élénk érdeklődéssel várják a másodfokú ítéletet.

KOMÁROMI JÁNOS ÁLLAPOTA AG-GASZTÓ. Budapestből jelentik: Komáromi János, a kiváló író nagybeteg: aggasztóan súlyos állapotban fekszik az amerikai-uti Szeret-kórházban. Komáromi még 1922-ben szövőd-ményes influenza megbetegedett, amelynek következtében agykéreggyulladását kapott. Állapota évről-évre rosszabbodott, tavasszal beszéltették az amerikai-uti Szeret-kórházba, ott pözltek pár hónapig s minthogy kisse javult az állapota, visszavitték lakására. Szerdán azonban olyan súlyos tünetek mutatkoztak, hogy orvosai tanácsára ismét visszazsállították a kórházba. A nagybeteg szinte állandóan alszik, látogatókat nem is bocsátanak be hozzá, csak felesége virraszt betegágyánál. Az orvosok mindent elkövetnek, hogy Komáromi Jánost megmentsek az életnek, de a nagybeteg író állapota változatlanul aggasztó.

Repülőgépek katasztrófája a nothwealdj repülőtérén. Londonból jelentik: A nothwealdj repülőtér felett két katonai repülőgép összeütközött, kigyulladt és lezuhant. A két repülőgép három utasa meghalt. — Speziából jelentik: Egy katonai vizirepülőgép az Emanuele Filiberto hadianyagraktár felett lezuhant és egy tengerész-ujonc csoportra esett. Nyolc ujonc meghalt, a repülőgép pilótája megsebesült.

A diocesanmartini Nitrogén-gyár tüzoltóságának átszervezése. Saját tud. A helybeli Nitrogén Művek igazgatósága elhatározta, hogy gyári tüzoltóságát a mai követelményeknek megfelelően modern alapokon fogja átszervezni. Ezen átszervezési munkálatok megfelelő elvégzésére Avedik Antal városi tüzoltó főparancsnokot kérte fel, aki már is megkezdte a gyárban munkáját. A gyári tüzoltóság 120 tagból fog állni, akik közül 60 nappal és 60 éjjel fog szolgálatban lenni.

Feljegyzések

B. Brănișteanu, az itteni demokráciának egyik legfőbb szellemi erőssége: hosszú évek óta az Adeverul vezércikkírója, első-rangú román stílusista, szabadkőműves, nemzeti parasztpárti, nagyműveltségű férfiú és zsidó. Nincs tehát ok kételkedni abban, hogy igaz-vevő demokratá.

Erdeklődésre tarthat tehát számot az a vélemény, mit a genfi tárgyalásokkal kapcsolatosan jónak talált az Adeverul első oldalán közölni. Ennek is az a része, mely a kisebbségi kérdéssel foglalkozik. Brănișteanu úr véleménye rövid és tömör. Mit akarnak a magyarok még? — kiált fel. — Földet adtunk nekik, meg általános és titkos választójogot. Olyan előnyökben részesítettük tehát őket, amilyenben Magyarországon nem részesülnek.

A hétrőbás demokrata tehát úgy találja, hogy a genfi tárgyalások, ami a magyar kisebbségi kérdést illeti, teljességgel — tárgy-talanok... Máskor persze, amikor nem a magyar kisebbségi nemzettel kapcsolatosan mond véleményt, egészen más nézete szokott lenni arról a módról, ahogyan az általános titkos választójog érvényesül és nem egy esetben az agrártörvény végrehajtásáról is. Amikor azonban a magyar kisebbségi népről esik szó, a kitűnő demokrata teljesen kielégítőnek és megnyugtatónak tartja a törvények szép és világos szövegét.

Történetesen ugyanaznap a nacionalizmus legnagyobb román szócsové, az Unversul ugyanezzel a kérdéssel foglalkozik. Ezt a cikket viszont ennek a lapnak vezérpublicistája írja: Seisănu Romulus képviselő, ki a maga nacionalista elméletéről vastag könyvet írt. A legnagyobb meglepetésünkre a két cikk állításai szinte szórul-szóra megegyeznek egymással. Sőt mi több, a mellékzöngékben Seisănu cikke tulajdonképpen kedvezőbb: 6, legalább közvetve elismeri, hogy a magyar kisebbségi nemzet helyzetén lehetne változtatni, vagyis volna mit, ha Magyarország bizonyos feltételeket teljesítene és bizonyos kérdésekben más álláspontot foglalna el. Brănișteanu szerint azonban a kisebbségi magyarságnak mindene, abszolút mindene megvan és semmi panaszra sincsen oka. Azok a cikkei persze, melyekben hozzá közelebb fekvő kisebbségekről szól, lényegesen másként szoktak szólni.

Eféle tanulságokat mindennap lehetne gyűjteni, amennyit teszünk. Ezzel a táborral akarnak bizonyos lapok és bizonyos körök szövetkezni — életre, halálra.

Vajjon kinek van igazsága, neki-e, kik mások érdekeiért hajlandók a magyarság egész társadalmi jelentőségét és nemzetközi súlyát minden biztos ellenszolgáltatás nélkül lába vetni, vagy nekünk, kik azt hirdetjük, hogy egyesegyedül magunkra számíthatunk, egyesegyedül a magunk érdekeit tarthatjuk szem előtt, semmiféle közös politikai vállalkozásba pedig nem bocsátkozhatunk, mert az kétszeres veszélyt rejteget a számunkra: a magunk baját azokéval tetézhettük, akik mellett sikra szállunk!

Az egyetlen út, amelyen ma haladhatunk: a csendes gazdasági és társadalmi összefogás, ennek érdekében pedig a nemzeti érzés elmélyítése és területének messzi kiszélesítése. (Skit.)

Carei hírek. Saját tud. Czuprar Lászlóné piscolti asszony zsirosszódát ivott. Súlyos beteg szállították be a carei kórházba, ahol rövid idő múlva meghalt. Tettéknek oka boldogtalan házassága. — Marinescu György kórhintás jelentést tett a rendőrségnek Morovlet Athanáz orosz származású alkalmazottja ellen, aki 2500 lei készpénzt és 10000 leit meghaladó ékszereket lopott el tőle. A rendőrség Morovlet Athanáz ma elfogta és átadta a zalau ügyészségnek. — Cantea György 43 éves valeda lui mihai vasutas a Carei felé haladó személyvonatból kiesett. A fején és mellén szenvedett súlyos sérüléseket. Beszállították a satumarei kórházba.

Ha minőségre súlyt helyez, **össze!** csakis

ŐSZI-SÜRT IGYON!

Gyártja: **Dreher Haggemacher**
oradeai sörgyár r. t.

Városi lerakat: Nicu Filipescu 7. sz.

Telefon: 4-71.

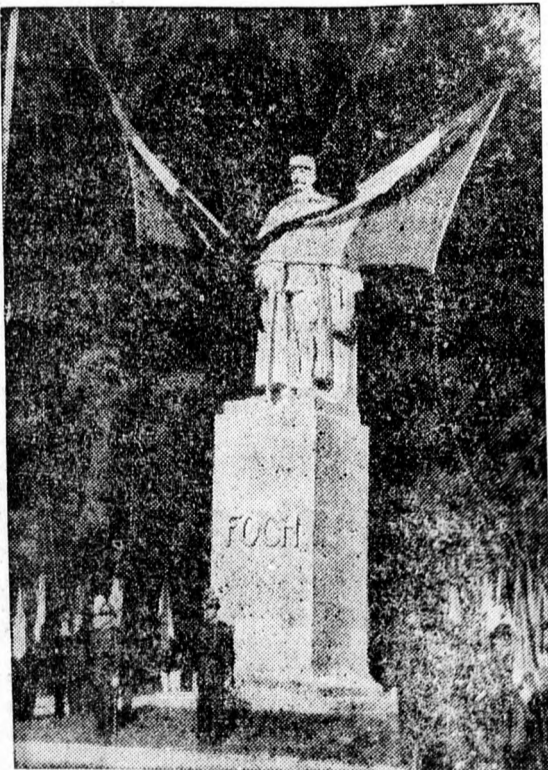
MAGYARPÁRTI SZERVEZKEDES. *Dicio-sáumartin.* Saját tud. Az agintai maroknyi magyarság a közigazgatási választás előtt népes közgyűlésen biztosította népiünk gyermekeinek párttagságát és összetartását. A Tárnavá-Mica vármegyei központi vezetőségéből dr. Tóth Lajos ügyvezető és dr. György Zsigmond jelentek meg a községben, amelynek magyarsága lelkes egységgel tömörül irányításuk alá. Megtörtént a tisztújítás is. Elnök Dombi Sándor római katolikus lelkész, alelnökök Schwella N. római katolikus és Lukács Ambrus ref. egyházgondnokok, titkár Szabó Sándor vegyész, jegyző Kisgyörgy István. A gyűlés után lelkes érdeklődés mellett vitatták meg egy létesítendő hitelszövetkezet kérdését.

Református lelkészi értekezlet Mediason. Saját tud. Október ötödikén a sibui református egyházmegyei kerület lelkészei értekezletre gyűltek össze, amelyen fontos ügyeket tárgyalnak meg. A közgyűlés kétden délelőtt fél 10 órakor kezdődik.

MÓDOSÍTOTTÁK A NOBEL-DÍJ KI-OSZTÁSI SZABÁLYZATÁT. *Stockholmból jelentik: A Nobel-díj kiosztási szabályzatát, amely 400 óta változatlan volt, módosították. Az egyik új szakasz kötelezővé teszi, hogy a jövőben minden díjnyertes személyesen vegye át a díjat és ellenkező esetben a díj összegét az alaphoz csatolják. Ismeretes, hogy a német kormány megtiltotta német állampolgárok részére a díj elfogadását. Ennek ellenére az egyik új szakasz hangoztatja, hogy a díj németeknek is kiadható. Az 1937. évi békedíjra jóformán az egyetlen jelölt Eden angol külügyminiszter, míg az iróalmi díj legvalószínűbb nyertese a hetvenes Marie Bregendal dán trónó.*

Betörték egy moziba, Oradea. Saját tud. Az Apolló mozgószínház megbízottja bejelentette a rendőrségen, hogy az elmúlt éjszaka ismeretlen tettesek behatoltak a mozi helyiségébe és a pénztárból 7500 lejt vittek el. A rendőrség a helyszíni vizsgálat során megállapította, hogy a tettesek álkulccsal az udvar felőli ajtót nyitották fel, vagy az utolsó előadás után ott maradtak a helyiségben és az ablakon távoztak. A rendőrség több értékes nyomra bukkant és reméli, hogy rövid időn belül sikerül elfozni a tetteseket.

MEGKEZDIK A SOMES SZABÁLYOZÁSÁT. *Satumare.* Saját tud. A megyeházára megérkezett a Somes szabályozásának jóváhagyott terve, mely szerint Pomi és Seini határa között a folyónak új medret ásának, miáltal kiküszöböljük a gyakori áradásokat és 40 hold megművelhető földhöz jutnak a községek. A munkálatok során 60 ezer köbméter földet kell kiásni, amit az új gátak építéséhez használnak fel. A folyószabályozás és az új töltések felépítése egymilliókétszáz ezer leibe kerül, bár a munka jórészt az érdekelt községek lakossága és a katonai előképzsőkkel végeztetik el.

Beleplezték a compiegnei erdőben Foch marsall emlékművét.

Az „Édes Anna a „Le Temps“-ben. *Bucuresti.* Saját tud. Az „Universul“ mai elsőoldali cikke kifogásolja, hogy a „Le Temps“ közli Kosztolányi „Édes Anna“ című regényét, amely a francia fordításban „Absolve Domine“ latin címet kapta. Az „Universul“ idézi a regény bevezető részéből, amely érinti Budapestnek a románok által való megszállását s ebben magyar propagandát lát, amelynek — írja, — érthetetlen, hogyan adhatott helyet a „Le Temps“.

*** Dreher-Haggenmacher Őszi-sör és Bak-sör** különlegességeiről mindenki a legnagyobb elismeréssel nyilatkozik.

HADIÁLLAPOT BRAZILIÁBAN. Rio de Janeiroból jelentik: A brazil rendőrség megszűnt a szétágazó kommunista összekövűst fedeztetni fel. Az összekövűs oly nagyarányú volt, hogy a kormány a hadiállapot bevezetését tervezi. A hadiállapotot két hónapra akarják elrendelni.

Nem fogadták el Bende Béla unitárius lelkész lemondását a mediási Magyar Párt elnökségéről. *Medias.* Saját tud. Mint ismeretes, a legutóbbi választás óta a mediási Magyar Párt ügyeit egy u. n. 3 tagú direktorium vezette, melynek elnöke Bende Béla unitárius lelkész volt. Bende Béla elnök, különböző elfoglaltságára és egyéb okokra hivatkozva, legutóbb lemondott elnöki tisztségéről, melyet nem akart tovább vállalni. A mediási Magyar Párt vezetősége ebben az ügyben gyűlést hívott össze és ott újlag tárgyalta Bende Béla elnök lemondását, melyet nem fogadott el. Meltányolva azonban a Bende Béla elnök által felhozott okokat, őt az elnöki tisztségtől ideiglenesen felmentette, amibe Bende Béla is beleegyezett és a lemondását visszavonta. Helyettese átmenetileg Kiss Gyula lett, akit felkértek az elnöki teendők vitelével.

Mit állapított meg a házivizsgálat a ciuceai katasztrófa ügyében?

A gyorstehervonat vezetőjét súlyos mulasztás terheli. A vasból készült podgyázkocsi mentette meg a személyvonat utasainak életét

Cluj. Saját tud. A ciuceai, 11 emberáldozatot követelő vasuti szerencsétlenséggel kapcsolatos bűnügyi vizsgálattal egyidejűleg, annak megállapítására, hogy a kérdéses vonatokon és időben szolgálatot teljesítő vasutasok közül kit terhel a felelősség, folyik a CFR-nél is a házivizsgálat.

Hivatalos helyről nyert értesüléseink szerint az államvasutak részéről kiküldött szakértők vizsgálata még nem fejeződött be teljesen. A kiszivárgott hírek szerint a helyszínen megjelent vizsgálat eddigi eredményeképpen megállapítást nyert, hogy

a szerencsétlenség súlyosságában mulasztás terheli a gyorsított teher vonatvezetőjét is, mert nem fékezte szabály és előírás szerint a veszébe rohanó vonatot.

A szakértők ugyanis megállapították, hogy a gyorsított teher vonaton elején elhelyezett fékes kocsi kezelője igyekezett a 70 kilométeres sebességgel rohanó szerelvényt megállítani, míg a vonat utolsó kocsijaként elhelyezett fékes kocsi kezelője ezt elmulasztotta, úgy hogy a hatalmas terűvel megrakott hátulso kocsi a hatalmas lendület következtében még taszították is a szerelvényt és így a vonat sebessége vajmi keveset csökkent.

Megállapította továbbá a vizsgálat azt is, hogy a teher vonat vezetője nem vette figyelembe az államvasutaknak azt a szabályzatát, amely szigorúan előírja a vonatkezelő személyzetnek azt is, hogy a kanyarokban, lejtős utakon a vonat terhével arányosan kell a szerelvényt is fékeztetni, mert minél hatalmasabb terűt visz a vonat, annál nagyobb, például lejtős helyeken a hátulso kocsi nyomása. A gyorstehervonat vezetője elmulasztotta kiadni a rendeletét a szerelvény utolsó kocsiján szolgálatot teljesítő fékezőnek, azért, hogy a késéséből behozzon valamit s hamarabb érjen be a ciuceai állomásra.

Megállapította a vizsgálat továbbá az okát annak is, hogy a személyvonat utasai közül miért nem vált halálos áldozatává senki. Kiderült ugyanis az, hogy a szerelvény összeállításakor Remec Nescu vasuti vezérfelügyelő parancsot adott, hogy

*** Heves bőrvizsketésnél és csalánkiütésnél a gyomor és a béltraktus reggel felkeléskor egy pohár természetes „Ferenc József“ keserűvízzel feltétlenül kitisztítandó! Az orvosok ajánlják.**

BEKULDOTT HIREK

MEGHIVÓ. *A cluji Szent Mihály-templomban szerdán megtartott lélekemelő zászoló-szentelési szertartás méltó folytatása lesz október 3-án, vasárnap d. e. 11 órakor a Katolikus Kör dísztermében, Str. Cogălniceanu 7. sz. megtartandó műsoros cseh-ünnepély, melyre a város katolikus társadalmát és az érdeklődőket szeretettel meghívja a kör elnöksége. A megnyitót beszédel Márton Aron kanonok, plébános tartja. A régi cehokról és zászolókról Rätz Mihály iparos egyleti elnök tart megemlékező beszédel. Az iparos ifjusághoz Bálint József népszövetségi igazgató intéz beszédel. A műsor többi száma: az Iparos Egylet dalkara, dr. P. Jánosy Béla ez alkalomra írt költeménye és Puskás Béla és zenekara által előadott régi magyar dalok fogják kiegészíteni. A belépés díjlatlan.*

A rosia-montanai katolikus népszövetségi tagozat nagyszerű színelőadást és táncstélyt rendezett. Színpadra került „A méltóságos csizmadia“ című 3 felvonásos társad. vígjáték, melyben a következők szerepeltek: Dávid Gizella, Székely Lászlóné, Kovács Györgyné, Gruber Mancsi, Hémis József, ifj. Gruber Pál, Bartha András, id. Székely János, Winkler Viktor, Falics Ferenc, ifj. Székely János, Kocsis György és Zlatski Sándor. Mindnyájan igen jól szerepeltek, de különösen kiváltak: Winkler V., Dávid G. és Székely Lászlóné.

a mozdony mögé iktassanak be egy vasból készült poggyázkocsit is, amely az eddigi tapasztalatok szerint különösen szerencsétlenség esetében szokott igen fontos szerepet beüteni.

A tapasztalatok szerint ugyanis az eddigi összeütközések esetén a mozdonyok a katasztrófából sértetlenül kerültek ki, míg a könnyű, fából készült és vasveretekkel ellátott személykocsik valóságos pozdorjává zúzódtak és legtöbbször az utasok közül alig menekült meg valaki élve. Természetesen az ilyen szerencsétlenségek horribilis kárt okoztak a vasutaknak, mert attól eltekintve, hogy a mozdonyokon kívül mind a két vonathoz kocsijai teljesen tönkrementek, még a szerencsétlenül járt utasok vagy hátramaradtak is millió vagy milliárdos kártérítési pereket zúdítottak a vasutak nyakába.

Az újabb eljárások szerint azonban, ha közvetlenül a mozdonyt követő szenes kocsi mögé beiktatnak egy vasból épült biztonsági poggyázkocsit, akkor az összeütközés következtében keletkezett tolóerő előbb a masszív szerkezetű vasból készült kocsi kell, hogy összetörje s csak azután kerül sor a könnyű személyszállító kocsikra. addig viszont a toló erő már a minimálisra csökken és nem lesz belőle egyéb, mint egy erősebb lökés, amely nem követel emberáldozatot.

Ugyanez volt az eset például, az alesi összeütközés esetében is, ahol annak ellenére, hogy a két vonat meglehetősen hatalmas erővel szaladt egymásba, még sem volt súlyos következménye a katasztrófának. Ebben az esetben viszont épen marad a szerelvény, ellenben hasznavehetetlenné válik mindkét mozdony és a minimálisra csökken a mozdonyokon és közlekedésben szolgálatot teljesítő vasutasok életbiztonsága. Az államvasutaknak azonban sokkal fontosabb, hogy a személy-, vagy aruszállítás terén ne a feleket érje baleset, mert azokért súlyos kártérítéseket kell fizetni, míg ha néhány vasutas veszíti a szerencsétlenség során életét, úgy a legrosszabb esetben is csak a nyugdíjat utalja ki a szerencsétlenül járt vasutas hátramaradottjainak és mindenesetre sokkal kisebb az anyagi kára is.

A vizsgálat az ügyben tovább folyik.

A josiai új plébánia-épület ünnepélyes alapkövetétele

Fényes ünnepség a Liseuxi Kis Szent Teréz névünnepe

Az oradea-josiai „Liseuxi Kis Szent Teréz plébánia” az idén különös fénytel ünnepi védőszentjének, Kis Szent Teréznek névünnepe. Csütörtökön, pénteken és szombaton 6 órakor szentséges litánia. Október 3-án, vasárnap reggel 8 és 9 órakor csendes mise. Délután 10 órakor ünnepélyes főpapi szentmisét mond Molnár D. Kálmán püspöki helynök, prelátus-kanonok. Szentmise és szentbeszéd után az új plébánia-épület alapkövetétele és megáldása. Dr. Tombory Béla plébános ezután is szeretettel meghívja a város katolikus társadalmát a felekedő ünnepségre.

A háztulajdonosok tiltakoznak a Vad Comercial életbeléptetése ellen

A fővárosi kereskedelmi körök újra mozgalmat indítottak az iránt, hogy a kormányrendelet útján léptesse életbe a „Vad Comercial”, vagyis, hogy előjogot biztosítson a bérelt üzleti helyiségekre azoknak a bérlőknek, akik azokat már 5 évnél hosszabb idő óta bérlik.

Az ország összes háztulajdonosai a Bucaresti Országos Szövetséggel az élükön tiltakoznak a tulajdonjoguk újabb, minden indok és cél nélküli korlátozása ellen.

Az Oradeai Háztulajdonosok Szövetsége képviselőiben dr. Zigre Miklós elnök és dr. Lengyel Zsigmond ügyvezető elnök indokolt memorandumokat nyújtottak be a miniszterelnökhöz és az összes szakminiszterekhez, amelyekben igazolják, hogy a Vad Comercial életbeléptetése csak egyes kereskedőknek válnék előnyére, de a kereskedők nagy többségére is jelentős hátrányokkal volna kapcsolatos és hogy erre a köz érdekéből szükség egyáltalában nincs.

A románnyelvű tanfolyamok újra megkezdődnek a Magyar Pártban

Általánosan megnyilvánult óhajnak akar a Magyar Párt eleget tenni akkor, midőn ebben az évben is megrendezi esti román nyelvű tanfolyamait. Az elmúlt esztendőben nyolc hónapon keresztül több mint 100 hallgató vett részt a Magyar Párt románnyelvű tanfolyamán, akik mindnyájan dicséretes előrehaladást tettek a román nyelv megtanulásában. Mivel ma már az élet minden ágában megkövetelik a román nyelv ismeretét, mindenkinek érdeke, hogy elsajátítsa az államnyelvét. A tanfolyam vezetésével a pártvezetőség ez alkalommal is a kiváló módszeréről ismert Cosma Augustin tanárt kérte fel, akinek közreműködése biztosítja annak, hogy a hallgatóság a lehető leggyorsabban és legkönnyebben sajátítsa el a román nyelvet.

A nyelvtanfolyam október 15-én kezdődik a Magyar Házban (Str. Duca No. 9., volt plébánia-épület), ahol beiratkozni lehet a mai naptól kezdve mindennap délelőtt 9 és 1 óra között. Beiratkozni lehet kezdő és haladó tanfolyamra is. Ajánlatos, hogy az érdeklődők minél hamarabb jelentsék be részvételüket, mert a tanfolyamra csak előre meghatározott számú hallgatókat vesznek fel.

Építőiparosok figyelmébe. Az oradeai Építőiparosok Szövetsége tisztelettel értesíti tagjait, hogy a mindenkire kötelező egészségügyi taxa bejelentése ügyében a Szövetség titkári hivatalába legkésőbb október hó 4-ig befáradni sziveskedjenek, ahol a bejelentéshez szükséges blanketták minden tagnak rendelkezésére áll. Ennek elmulasztása törvényes büntetéseket von maga után. Elnökség.

SPORT

Világrekordot futott Szabó két angol mérföldön

deje: 8 perc 56 mp, tehát 1'6 mp-cel jobb az eddigi csúcsteljesítménynél

Budapestről jelentik: A magyar atlétikai szövetség felhatalmazása alapján a MAC csütörtök délután a margitszigeti sporttelepen meghívásos atlétikai versenyt rendezett, melyen Szabó Miklós, a MAC nagyszerű futója megkísérelte a két angol mérföldes síkiútás világrekordjának megjavítását. Szabó a MAC fiatal és nagytehetségű futójával, Ráthonyival futott és kísérlete teljes sikerrel járt: 8 perc 56 másodpercre javította meg a finn Böcker tavaly felállított 8 perc 57.6 mp-es világrekordját!

Szabó Miklós világraszóló eredményét mondhatni egyedül érte el: Rátonyi ugyanis csak 1200 méterig bírta a vezetés gyilkos iramát (800 m. 2 p. 10.6 mp. volt) és ott kiállott. Szabó Miklós innen egyedül futotta végig a 3218 m. 75 cm-es távot. (A 3000 m. végideje 8 p. 22 mp. volt. Szabót lelkesen ünnepelte a közönség. A pályát a szabályok szerint lemérték és hat centiméterrel hosszabbnak találták: a világrekord hitelesíthető! Szabó Miklós kijelentette, hogy a svéd—magyar után, még az idén megkísérel a 2000 és 3000 méteres világrekordok megjavítását.

Találós kérdés?...

A bajnokság első mérkőzéseire az egyesületek ráfizettek és még a szövetség által előírt költségmegtérítési minimumot sem tudták sokszor kifizetni. Ilyen esetben a szövetség nyomban a letétbe helyezett biztosíték alaphoz egészítette ki hivatalból az összeget és nyomban felszólította az egyesületet, hogy pótolja a hiányt. A szövetség most elhatározta, minden külön felszólítás helyett október elsejéig ad haladékat a letétek kiegészítésére és amennyiben valamelyik egyesület részéről ez nem történnék meg, úgy nyomban felüggesztik játékjogát. Az egyesületek fizetnének, de most csak azt kérjük: honnan?

Davis Cup a vívók részére

Newyorkból jelentik: Egy Russel nevű amerikai sportmecénás a tennisz DC mintájára most a vívók részére akar a DC-höz hasonló vándordíjat alapítani. A tervezet szerint minden résztvevő nemzet mindhárom fegyvernemben (kard, tőr, párbajtőr) 2—2 vívóval venne részt a küzdelmekben és épúgy lenne „európai”, „amerikai” stb. zóna, mint a tennisz DC-ben. Az európai zóna küzdelmei 1938 január 1-én kezdődnének, a zónagyőztesek találkozója 1939-ben, a newyorki vilákiállítás alkalmával folyna le. A vívó DC szervezete már legközelebb a nemzetközi vívószövetség elé kerül, ahol minden bizonnyal kedvező fogadtatásra fog találni.

A Román Kupában

Kisorsolták a következő fordulót

Bucurestiből jelentik: A Román Kupa bizottsága ülést tartott, amelyen igazolták a második forduló eredményeit, majd kisorsolták a következő forduló mérkőzéseit. Az ardeali és banati vonatkozású mérkőzések a következők:

Negrestin: Osana—KMSC, Ocna Muresului: Solvay—Monopol, Turdán: Aries—SS Bistrica, Sighisoaran: Aquila CFR—AMTE, Bradon: Mica—(Galvani—Csendörök győztes), Ferdinandon: Metalosport—Lónai SC, Covasnan: Amatőr—Klinger SC.

ROMÁN-TÖRÖK LABDARUGÓMÉRKŐZÉS A LÁTHATÁRON? Bucurestiből jelentik: Románia válogatott csapatát meghívta Törökország. A meghívás szerint október 28-án Ankarában Törökország válogatottjával, október 30-án mint Bucuresti válogatottja Ankara csapatával mérkőznék. Ugyanakkor a jugoszlávok is szeretnék vendégül látni Bucuresti csapatát, melynek ellenfele október 10-én Belgrád válogatottja lenne. Valószínű, hogy a szövetség egyik meghívást sem fogadja el.

Lengyel kitüntetését kapott a MASz elnöke. Budapestről jelentik: Magas lengyel kitüntetését kapott Sztankovics Szilárd, a Magyar Atlétikai Szövetség elnöke, a szövetség negyvenéves jubileuma és a magyar—lengyel sportbarátság ápolásának elismeréséül. A lengyel arany érdemkeresztet Orłowski budapesti lengyel követ nyújtotta át.

SZÍNHÁZ

A SZÍNHÁZI IRODA KÖZLEMÉNYEI:

— **A romantikus asszony.** Sánthó—Szécsény Carlo de Fries nagysikerű operett újdonsága Gróf László rendezésében, Schreiber Alajos vezényletével. Solymosán Magdával, Sándor Stefi-vel, Jenei Jánossal, Fülöp Sándorral, Csóka Józseffel, Réthelyi Ödönnel, Deésy Jenővel, Homm Pállal és Csengeri Aladárral a főszerepekben. A darab teljesen új díszletekkel, forgószínpadon kerül színre szombaton este, vasárnap délután 6 órakor és este 9 órakor, hétfőn este 9 órakor, maendkor rendes helyárrakkal.

— **A színházi év nagy eseménye lesz az új Molnár darab keddi bemutatója.** Kedden este mutatja be a színház Molnár Ferenc legújabb vigjátékát, a Delilát. Új Molnár darab! Szinte felesleges volna hozzá egyéb kísérőjelzőt fűzni. Molnár Ferenc neve ma már egyedülálló a színpadirodalom terén. Ilyen alkotása Molnárnak a budapesti Vigszínházban most színrehozott és azzal egyidejűleg nálunk is előadásra került vigjátéka, a Delila. A Delila a nagyszarű író leg-szerencsésebb alkotásai közé tartozik. A színház drámai együttesének egész nagyszerű gárdája vonul fel ebben a ragyogó darabban, amely mindenkinek a legelsőbbrangú alakításokra nyújt alkalmat. A szép, ravasz, százszerű kis cukrászlányt Fényes Alice alakítja, míg Erényi Böske és Mészáros Béla a Virág házaspár szerepében jutottak elsőrendű feladathoz. Tompa

Sándor a csapos szerepéből formál egy olyan könnyekig megnevettető figurát, amelyről sokáig fognak beszélni színházi körökben. Lantos Béla játsza a félszeg vőlegényt, míg Tóth Elek és Szabados Árpád a Delila rendezője, két epizód figurában tűnnek fel. A Delila kedden, szerdán és csütörtökön van a színház műsorán.

HETI MŰSOR:

Pénteken este 9 órakor szezonnyitó díszelőadás: **Romantikus asszony.** Szántó—Szécsény—Carlo de Fritz ragyogó operett újdonsága. Ragyogó kiállításban, Gróf László rendezésében. Főszerepben: Solymosán Magda, Sándor Stefi, Csóka József, Jenei János, Fülöp Sándor, Deésy Jenő, Réthelyi Ödön Homm Pál, Csengeri Aladár. Karagy: Schreiber Alajos. Rendes helyárrakkal.

Szombaton este 9 órakor: **A romantikus asszony.**

Vasárnap délután 6 órakor: **Romantikus asszony.** Rendes helyárrakkal.

Vasárnap este 9 órakor: **A romantikus asszony.** Rendes helyárrakkal.

Hétfőn este 9 órakor: **A romantikus asszony.** Rendes helyárrakkal.

Kedden este 9 órakor a legújabb világsiker, Molnár Ferenc legszenzációsabb vigjáték újdonsága: **Delila.**

Szerda este 9 órakor: **Delila.**

Csütörtök este 9 órakor: **Delila.**

RÁDIÓ

Az órát romániai időszámítás szerint közöljük.

VASÁRNAP, OKTÓBER 3.

București. 7.30 Reggeli műsor. 9.55 Istentisztelet. 13 Hírek és Könnyű zene. Közben körülbelül 14.10 Hírek. 19 Katonazene. 20.20 Felolvasás. 20.40 Táncczene. 21.50 Román zene. 23.30 Hírek. 23.55 A Rádiózenekar hangversenyének közvetítése Kozen Margit énekesnővel. Majd: Hírek közvetítése külföldre németül és franciául. Utána: Közlemények.

Budapest I. 10.30 Hírek. 11—11.55 Református istentisztelet. Prédikál Muraközy Gyula. 12—13.15 Egyházi ének és szentbeszéd a Thököly-uti Domokosrendi plébánia-templomból. Prédikál P. Badalik Bertalan. 13.30 Operaházi zenekar. 14.10 „Egészségügyi Kalendárium”. 15 Gramofon. 16 Gazdáknak. 16.50 BSzKRT-zenekar. 17.30 „A barlanglakó és az állampolgár”. 18 Magyar nóták. 18.50 „Elemisták között az iskolaév elején”. 19.30 Zongoraszmok. 20 Hunyadi Sándor csevegése. 20.30 Énekszámok. 21 „Pénz beszél”. Vigjáték. 22.40 Hírek. 23.10 Szalonzene. 24.10 Jazz. 1.05 H.

HÉTFŐ, OKTÓBER 4.

București. 7.30 A reggeli műsor közvetítése. Majd: Hírek, sport, időjárás és vizállásjelentés. 13 Gramofonlemez. 13.25 Sporthíreknek adása. 13.40 Gramofonlemez. 14.15 Hírek közvetítése. 14.30 Gramofonlemez. 15 Hírek. 16.45 Előadás. 19 Művészlemez. 19.30 Rádiózenekar. 20.15 Felolvasás. 20.30 Rádiózenekar. 21.20 Könyvek és folyóiratok. 21.30 Radio Romania: Gramofonlemez. Rádió București: A Theodorescu-négyes játéka. Recl: F-dúr négyes. 22.10 A két állomás együtt: Stroescu Konstantin énekel. 22.30 Hírek. 22.45 Vendéglői zene. 23.55 Hírek. Majd: Hírek közvetítése külföldre németül és franciául. Utána: Közlemények.

Budapest I. 7.45 Torna. Utána: Gramofon. 8.20 Étrend. 11 Hírek. 11.20 és 11.45 Felolvasás. 12.10 Vízjelzőszolgálat. 13 Déli harangszó. 13.05 Hegedűszámok. 14 Állástalan Zenészek Szimfonikus Zenekara. 17.15 Diákféltóra. 18 „Modern szerelem”. Előadás hanglemezekkel. 18.45 Zongoraszmok. 19.30 Cigányzene. 20.15 Az operaelőadás ismertetése, majd 20.25 Verdi: „Luise Miller” c. dalműve. 21.25 Hírek. 22.25 Hírek. 23.15 Időjárás-jelentés. Majd: Jazz. 24 Hírek német nyelven. 24.05 Hanglemezek. 1.05 Hírek külföldre.

KEDD, OKTÓBER 5.

București. 7.30 A reggeli műsor közvetítése. Majd: Hírek, sport, időjárás és vizállásjelentés. 13 Gramofonlemez. 13.25 Sporthíreknek adása. 13.40 Gramofonlemez. 14.15 Hírek közvetítése. 14.30 Gramofonlemez. 15 Hírek. 16.45 Előadás. 19 Gramofonlemez. 20.10 Felolvasás. 20.30 Mandolinzene. 21.05 Costinescu Evancia énekel. 21.30 A Rádiózenekar műsorának közvetítése. 22.30 Hírek. 22.45 Brahms: III. szimf. 23.15 Szórakoztató gramofonlemez. 23.15 Hírek közvetítése külföldre német és francia nyelven. Majd 23.55 Hírek.

Budapest I. 7.45 Torna. Utána: Gramofon. 8.20 Étrend. 11 Hírek. 11.20 és 11.45 Felolvasás. 12.10 Vízjelzőszolgálat. 13 Déli harangszó. 13.05 A rendőrség fuvózenekara. 14.30 Szalonzene. 17.10 Aszonyoknak. 18 „A gyermek és a bor”. Felolvasás. 18.30 A Terézvárosi-templom énekkara. 19.15 Munkásféltóra. 19.45 Tárogatószámok. 20.20 „Madách” Hangjáték. 21.50 Hangversenyzenekar. 22.30 és 23.15 Hírek. 23.30 Hanglemezek. 24.20 Jazz. 1.05 Hírek külföldi magyarok számára.

SZERDA, OKTÓBER 6.

București. 7.30 A reggeli műsor közvetítése. Majd: Hírek, sport, időjárás és vizállásjelentés. 13 Gramofonlemez. 13.25 Sporthíreknek adása. 13.40 Gramofonlemez. 14.15 Hírek közvetítése. 14.30 Gramofonlemez. 15 Hírek. 16.45 Előadás. 19 Motzoi-zenekar. 20.15 Felolvasás. 20.35 Rossini és Puccini-lemezek. 21.35 Csak Radio Romania: Román lemezek. Csak București: Jeleacu Pal zongorázik. 22.10 A két állomás együtt: Aurelina Nina énekel. 22.30 Hírek. 22.45 Hangverseny. 23.45 Hírek közvetítése külföldre németül és franciául. 23.55 Hírek.

Budapest I. 7.45 Torna. Utána: Gramofon. 8.20 Étrend. 11 Hírek. 11.20 és 11.45 Felolvasás. 12.10 Vízjelzőszolgálat. 13 Déli harangszó. 13.05 Cigányzene. 14.30 Zongoraszmok. 15 Hegedűszámok. 17.15 Diákféltóra. 18 „Egy szép október 6-a”. Felolvasás. 18.30 Fuvolaszmok. 19.30 Hanglemezek. 20 Kültügyi negyedóra. 21 „Az eucharisztia a zenetörténetben”. Felolvasás. 21.30 Részletek a régi Népszínházban előadott népszínművekből. 22.40 Hírek. 23 Vonósnyegys. 24 Hírek francia és olasz nyelven. 24.10 Cigányzene. 1.05 Hírek.

CSÜTÖRTÖK, OKTÓBER 7.

București. 7.30 A reggeli műsor közvetítése. Majd: Hírek, sport, időjárás és vizállásjelentés. 13 Gramofonlemez. 13.25 Sporthíreknek adása. 13.40 Gramofonlemez. 14.15 Hírek közvetítése. 14.30 Gramofonlemez. 15 Hírek. 16.45 Előadás. 19 Szórakoztató zene. 20.10 Wagner lemezek. 20.55 Felolvasás. 21.15 A Filharmonikusok hangversenye az Athenaeum palotából. 23.45 Hírek közvetítése külföldre német és francia nyelven. 23.45 Hírek.

Budapest I. 7.45 Torna. Utána: Gramofon. 8.20 Étrend. 11 Hírek. 11.20 és 11.45 Felolvasás. 12.10 Vízjelzőszolgálat. 13 Déli harangszó. 13.05 Hanglemezek. 14.30 Balalajka-zene. 18 „A rádió és a magyar művelődés”. Felolvasás. 18.15 Cigányzene. 19.05 „A magyar övökézés százéves jubileuma”. Előadás. 19.35 Liszt: h-moll szonáta. 20.10 Gazdáknak. 20.30 Énekszámok. 21 „Bárd Miklós emlékezete”. 21.50 H. 22.10 Zongora-gordonka szonáta. 22.45 Szalonzene. 23 Időjárás-jelentés. 24 Nyilatkozat a néprajzi utról német és angol nyelven. 24.15 Jazz. 1.05 Hírek külföldre.

PÉNTEK, OKTÓBER 8.

București. 7.30 A reggeli műsor közvetítése. Majd: Hírek, sport, időjárás és vizállásjelentés. 13 Gramofonlemez. 13.25 Sporthíreknek adása. 14.30 Gramofonlemez. 15 Hírek. 16.45 Előadás. 19 Sibiceanu-zenekar. 20.10 Felolvasás. 20.30 Theodorescu hegedűművész hangversenyének közvetítése. 21.10 Giordano: Andrea Chenier, négyfelvonásos opera közvetítése gramofonlemezeken. 23.45 Hírek közvetítése külföldre németül és franciául. 23.55 Hírek.

Budapest I. 7.45 Torna. Utána: Gramofon. 8.20 Étrend. 11 Hírek. 11.20 és 11.45 Felolvasás. 12.10 Vízjelzőszolgálat. 13 Déli harangszó. 13.05 Énekegyüttes. 14.30 Cigányzene. 17.15 Diákféltóra. 18 „Egy felfedezett ország” Utirajz. 18.30 Gramofon. 19.30 „Hovancsina” Zenedráma az Operaházból. 21 Hírek. 21.50 Hírek. 22.40 Hírek. 23.55 Időjárás-jelentés. Utána: Hírek angol nyelven. 24.05 Cigányzene. 1.05 Hírek külföldre.

SZOMBAT, OKTÓBER 9.

București. 7.30 A reggeli műsor közvetítése. 13 Gramofonlemez. 13.25 Sporthíreknek adása. 13.40 Gramofonlemez. 14.15 Hírek közvetítése. 14.30 Gramofonlemez. 15 Hírek. 16.45 Előadás. 19 Táncczene. 20.15 Felolvasás. 20.35 Roswaengelemezek. 20.55 Csak Radio Romania: Román lemez. Csak București: Anghel Viorica énekel. 21.15 A két állomás együtt: Üzenetek. 21.30 Táncczene. 22.45 Vendéglői zene. 23.45 Hírek közvetítése külföldre németül és franciául. Majd: 23.55 Hírek.

Budapest I. 7.45 Torna. Utána: Gramofon. 8.20 Étrend. 11 Hírek. 11.20 és 11.45 Felolvasás. 12.10 Vízjelzőszolgálat. 13 Déli harangszó. 13.05 Szalonzene. 14.30 Lemezek. 17.15 A krakkói városi dalárda énekel. 18 „Mit üzen a rádió?” 18.30 Jazz. 19.25 „A virágok birodalmában és ahol a folyékony gyümölcs készül”. 20 Cigányzene. 20.30 „Szállásainál az eucharisztikus világkongresszuson résztvevők számára”. Mészáros János dr budapesti érseki általános helytartó előadása. 20.50 „Azra”. Mesejáték. 22.20 Hírek. 22.50 Hangversenyzenekar. 24.05 Cigányzene. 1.05 Hírek

Aprohirdetések

Aprohirdetések díja szavanként 3 lei, vastagabb betűvel 6 lei. Legkisebb aprohirdetés ára 30 lei. (Az állástkeresőknek 33 százalék kedvezmény.)

Adás-vétel

Eladó
költőzködés miatt szekrények, ágyak, sodronybetéttel, szalongarnitúra nagy tükrrel, ebédasztal, festmények, márvány mosdó, Schöberl divány, üst, stb. Oradea, Str. Clorogariu 15, földszint 1. balra. Megtekinthető: délelőtt 10-től 1-ig.

Egy új téllkabát,
2 felöltő, öltönyök, kálapok középtermetű férfira eladók, Oradea, Str. Tichindeal No. 18-a

Egy kovácsülvő
150 kg. eladó, Oradea, Vasile Conta No. 16.

Singer-varrógép
karikahajós eladó, Oradea, Str. Codrilor 11.

Rádió
3+1 lámpás eladó, Oradea, B. Franklin-u. 27.

Singer varrógépet
centrálbobinost, használt, jó állapotban levőt veszek. Címeket a kiadóban leadni kérjük

Mindentéle
használt ruhát, ócska holmit, makulatura papírt, könyveket, stb. veszek. Hívásra hához megyek. Klein, Oradea, Str. Budai Deleanu 2.

Alkalmazás

Manikűrös kisasszonyt
felvesz Szed acek, Oradea, Piata Unirii 1. sz

Keres
főznitudo, szolid mindeneslányt éves bizonyítvánnyal gyermektelen házaspár, Oradea, Str. Pasteur 13. szám.

Mindenes leányt
keresünk. Ertekezni lehet Oradea, Episcopul Pavel-utca 24. szám.

Lakás

3 szobás
és fürdőszobás lakás azonnal kiadó, Oradea, Str. I. G. Duca No. 23.

Kiadó
különbejárattal burkolozott szoba, fürdőszobával, egy vagy két személynek, esetleg teljes ellátással is október 1-re. Ugyanott egy jókarban lévő csikóspor eladó. Oradea, Str. Avarescu No. 37.

Egyszobás
szép lakás kiadó novemberre, Oradea, Str. Dimitrie Cantemir 55.

Kiadó
kettő szoba, előszoba, konyha és mellékhelyiségekből álló udvari lakás, Oradea, Str. Nicolae Zsiga 32-a.

Kiadó
két szobás, udvari lakás, Oradea, Str. Bratianu 61. szám.

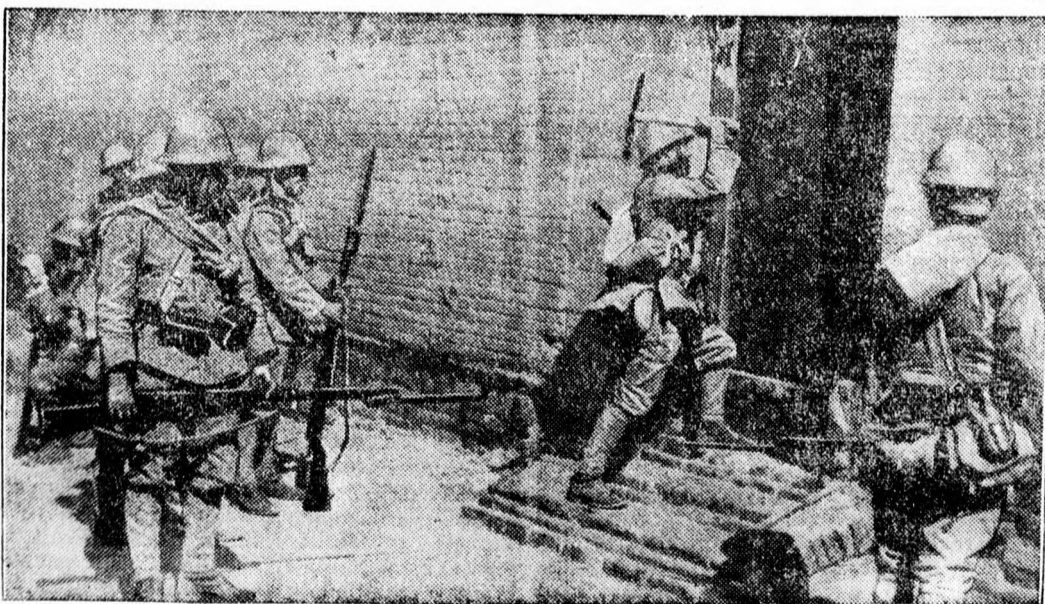
Kiadó
kertes házban 3 szobás, fürdőszobás lakás november 1-re, Oradea, Str. Ciordas 38. szám.

Különféle

Elveszett
egy arany függő óralánc. Beesületes megtaláló jutása el kiadóhivatalunkba, ahol jutalomban részesül.

Radni-féle
magyar gyorsírást tanulmányos tanítók. — Cím a kiadóban.

Temetkezés
minden agát jól értő, előrendű szakember alkalmazást nyer. Concordia, Oradea.

Ez a háború!
A japánok, ha bevonulnak egy kínai községbe vagy városba, sorba járják az összes házakat s a bezárt kapukat betörik, még akkor is, ha teljesen lakatlanok. Képünk egy ilyen akcióról készült.

Készült a Szent László-nyomda Rt. kőnyomógépén, Oradea, Strada Regale Carol II. No. 5.